

Kvalt 23.3.2026 § 15

ALOITTEET VUODELTA 2025

Sisällysluettelo

I AIKAISEMMIN JÄTETYT VALTUUSTOALOITTEET	3
1. Valtuustoaloite työsuhdepyörien hankkimisesta kaupungin työntekijöille	3
2. Valtuustoaloite hiekoitushiekan hakumahdollisuudesta kaupungin osoittamasta paikasta	4
II VUODEN 2025 VALTUUSTOALOITTEET.....	6
1. Valtuustoaloite uimahallin käytöstä ilmaiseksi viitasaarelaisille yli 80-vuotiaille	6
2. Valtuustoaloite Viitasaaren julistamisesta tuulivoimavapaaksi alueeksi.....	8
3. Valtuustoaloite digitaitojen opetusta haluavien ikäihmisten ohjauksen järjestämisestä.....	14
4. Valtuustoaloite kaikkien tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyyden määräämisestä asuttuihin rakennuksiin ja loma-asuntoihin	15
5. Valtuustoaloite päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeiden laatimisesta sekä arvioinnin käyttöönotosta Viitasaaren kaupungin päätöksenteossa.....	19
III KUNTALAISALOITTEET	22
1. Kuntalaisaloite katuvalon saamiseksi Telkänkujalle	22
2. Kuntalaisaloite käymälän rakentamisesta Paniaisniemen laavulle	23
3. Kuntalaisaloite Haapaniemen koulun pihan kehittämisestä.....	25
4. Kuntalaisaloite kaupungin omistamien autojen tarroittamisesta tai teippaamisesta kaupungin näkyvyyden lisäämiseksi ja imagon vahvistamiseksi	27
5. Kuntalaisaloite Savivuoren näkötornin kunnostamisesta ja kehittämisestä.....	28
6. Kuntalaisaloite yläkoululaisille kannustavan edullisesta uimahallin/kuntosalin käytöstä.....	30
7. Kuntalaisaloite tasa-arvoisten risteysten vähentämisestä	32
8. Nuorisovaltuuston aloite koulu-uinneista	33
9. Nuorisovaltuuston aloite hajusteiden käytöstä koulussa.....	35

I AIKAISEMMIN JÄTETYT VALTUUSTOALOITTEET

1. Valtuustoaloite työsuhdepyörien hankkimisesta kaupungin työntekijöille (Kvalt 27.5.2024 § 32)

Valtuutettu Jari Hämäläinen esitti valtuuston 27.5.2024 kokouksessa Viitasaaren Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloitteena seuraavaa:

”Wiitaunioniin aikaan alkoi pyöräilyn ja kävelyn edistämishjelma, jonka tarkoituksena on lisätä pyöräilyn ja kävelyn suosiota 30 % vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on hyvä.

Usein tavoitteiden saavuttaminen vaatii hieman porkkanoita ja yksi sellainen olisi työsuhdepyörä. Työsuhdepyörät ovat käytössä monella työpaikalla, niin yksityisellä kuin julkisella. Esimerkiksi Keuruun kaupunki laittoi pyörät pyörimään vuonna 2022. Ja kokemukset ja suosio on ollut hyvä. Keväästä pitkälle syksyyn monet työntekijät kulkevat työmatkansa auton sijaan polkupyörällä.

Tarkoituksena ei ole että kaupunki lahjoittaa pyörät, vaan toimii tavallaan välikätenä työntekijän ja operaattorin välillä, jolloin kaupunki tekee leasing sopimuksen operaattorin kanssa ja pidättää kuukausittaisen maksun työntekijän palkasta. Työsuhdepyörästä työntekijä voi saada jonkin verran verovapaata luontaiseta. Verohyöty huomioon ottaen esim. 3 000 euroa maksavasta sähköpyörästä pyörän lopullinen hinta laskee n, 400 euroa.

Uskoisin tällä olevan vaikutusta niin kaupungin yleiseen imagoon hyvänä ja esimerkillisenä työnantajana. Samoin kaupunki toimisi hyvänä esimerkkinä alueen muille työnantajille työntekijöistä välittävänä ja kannustavana työnantajana.”

Kaupunginhallitus päätti 19.08.2024 § 171 lähettää aloitteen kaupungin johtoryhmän valmisteltavaksi hallintopalveluiden palvelualuejohtajan johdolla.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 31.3.2025 § 77 kokouksessaan seuraavasti:

Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja on valmistellut Viitasaaren kaupungin henkilöstön työsuhdepyöräetua ja perehtynyt eri toimijoiden palvelutarjontaan työsuhdepyöräasiassa. Asiaa on käsitelty myös johtoryhmässä 20.1.2025. Työsuhdepyöräetua vaatii julkisen kilpailuttamisen ja hankinta tulee huomioida talousarviossa.

Valmistelu on edennyt siihen vaiheeseen, että kilpailutusta valmistellaan ja työsuhdepyöräedun hankinta tuodaan erillisenä asiana kaupunginhallituksen päätöksentekoon. Vuoden 2025 talousarviossa ei ole varattu määrärahaa työsuhdepyörähankintaan ja näin ollen tähän tarvitaan mahdollisesti lisämääräraha.

Kaupunginhallitus päätti valtuuttaa hallintopalveluiden palvelualuejohtajan valmistelemaan työsuhdepyörähankinnan kilpailuttamisen ja päätti, että työsuhdepyörien kilpailutus ja hankinta tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi myöhemmin omana asianaan.

Kaupunginhallitus merkitsi valtuustoaloitteen käsitellyksi ja sen johdosta tehdyt toimenpiteet tiedoksi ja päätti esittää ne edelleen tiedoksi valtuustolle siten, että aloite voidaan todeta loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.04.2025 § 20 merkitä valtuustoaloitteen ja sen johdosta tehdyt toimenpiteet tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi. Kokouksen pöytäkirjaan merkittiin, että hankinta keskeytetään maan hallituksen työsuhdepyöriin liittyvän päätöksen vuoksi.

Asia on loppuun käsitelty.

2. Valtuustoaloite hiekoitushiekan hakumahdollisuudesta kaupungin osoittamasta paikasta (Kvalt 16.12.2024 § 87)

Valtuutettu Riitta Kemppainen esitti kokouksessa Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloitteen seuraavasti:

”Viitasaaren vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että kaupunki järjestää kuntalaisille mahdollisuuden hakea hiekoitushiekkaa kaupungin osoittamasta pisteestä maksutta. Monet esim. vanhusten kaatumisista tapahtuvat kotipihalla. Seuraukset ovat vakavia ja kalliita. Muutama kunta tarjoaa vastaavaa palvelua. Meillä evättiin vanhusväestön pihaliittymien auraukset. Tällä tultaisiin hiukan kuntalaisia vastaan. Vähentämällä kaatumisia saadaan kansanterveydellistä hyötyä. Satsaus tulee maksamaan itsensä takaisin jossain muodossa.”

Kaupunginhallitus päätti 10.2.2025 § 29 siirtää aloitteen elinympäristön ja asumisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Valtuustoaloitetta käsiteltiin elinympäristön ja asumisen lautakunnan kokouksessa 13.5.2025 seuraavasti:

Viitasaaren kaupunki ei ole tarjonnut hiekoitussepeliä omakotitaloasujille aiemmin, ja varsinkin isoissa kaupungeissa yleisesti jaettavasta hiekoitushiekan tarjoamisesta on luovuttu. Kuitenkin esimerkiksi Äänekoskella ilmaista hiekoitushiekkaa tarjotaan 4 eri pisteessä ja palvelua kehitetään edelleen.

Hiekoitussepeli maksaa kaupungille n. 13-14€ / tonni ja hiekoitushiekka noin 7-8€ / tonni. Sepeli on kuitenkin soveliaampaa käytettäväksi pientalojen pihoissa. 600 litran hiekoitusastiaan mahtuu tilavuudeksi muuntamalla noin 900 kg sepeliä. Kaupungilla ei ole katettua paikkaa keskustassa, jotta voitaisiin välttää kasan jäätyminen, eikä kasat olisi myöskään esteettisiä. Astioissa jaettava sepeli myös vaikeuttaa väärinkäyttöä.

Jakelupaikkojen ylläpitokuluja vähentää merkittävästi, jos jakelupaikat olisivat esimerkiksi aluekeräyspisteiden yhteydessä.

Jos kaupunki hankkisi yhteensä 3 hiekoitusastiaa esimerkiksi isoaholle, kurkelaan ja keskustaan, astioiden yhteishinta olisi noin 1000€. Mikäli näitä astioita täydennettäisiin esimerkiksi 2 viikon välein, täydennyksen hinta sepelin osalta olisi alle 100€ kuukaudessa. Työn osuus olisi myös maltillinen. Täydennyksiä on mahdollista osittain yhdistää tilapalvelun kohteiden täydennysten kanssa, ja täydennykset toteutettaisiin omana konetyönä, tai tarvittaessa ostotyönä työtilanteesta riippuen.

Hiekoitussepelin käyttöä olisi näin menettelemällä syytä rajoittaa, esimerkiksi enintään 15 litraa / asiakas, ja rajata käyttö vain yksityiseen käyttöön kohdistuen omakotitalojen liukkaudentorjuntaan.

Yritysvaikutusten arviointia on vaikea tehdä tarkasti. Murske ostetaan paikallisilta toimijoilta, jolloin voidaan katsoa että menettelytapa lisää paikallisilta yrityksiltä hiekoitussepin / hiekoitushiekan ostoa kaupungin kilpailutettujen sopimusten kautta. Toisaalta kaupungin tarjoama hiekoitushiekka vaikuttaa negatiivisesti vähittäiskauppojen liukkaudentorjuntatuotteiden myyntiin, ja tämä on merkittävin aloitteen yritysvaikutus. Vähittäiskaupan liikevaihdon vaikutuksia on vaikea laskea tarkasti: 20kg säkki hiekoitussepiä maksaa n. 5-7€. Mikäli aiemmin arvioitu menekki ostettaisiin kokonaisuudessaan 20kg säkeissä, kustannus olisi 1300 – 1500€ kuukaudessa sis alv 25,5%). On kuitenkin huomioitavaa, että on mahdotonta ennustaa mikä on todellinen menekki, ja kuinka paljon tarjottu sepi lopulta vaikuttaa vähittäiskauppojen liikevaihtoon.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta päätti 13.05.2025 § 28 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisesti, että talvikaudelle 2025–2026 järjestetään 3 kappaletta hiekanhakupisteitä kaupungin alueelle. Saatujen kokemusten perusteella jatkosta tuleville talvikausille päätetään erikseen.

Kaupunginhallitus 23.6.2025 § 173 päätti esittää valtuustolle, että talvikaudelle 2025–2026 järjestetään 3 kappaletta hiekanhakupisteitä kaupungin alueelle. Saatujen kokemusten perusteella jatkosta tuleville talvikausille päätetään erikseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.9.2025 § 64 kaupunginhallituksen esityksen.

Asia on loppuun käsitelty.

II VUODEN 2025 VALTUUSTOALOITTEET

1. Valtuustoaloite uimahallin käytöstä ilmaiseksi viitasaarelaisille yli 80-vuotiaille (Kvalt 26.5.2025 § 35)

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sisko Linna esitti kokouksessa seuraavan aloitteen:

”Viitasaarella on lähes uuden veroinen uimahalli, jonka toivon olevan jatkossakin sitä. Esitän, että Viitasaari tarjoaa kaikille yli 80-vuotiaille viitasaarelaisille ilmaisen uimahallin käytön.

Se mahdollistaisi monien tuon ikäisten ja vanhempienkin ihmisten omaehtoisen liikunnan uimalla ja uima-altaissa liikkumalla. Useilla on eläkkeet niin pienet ettei ole varaa käyttää uimahallin palveluja, näin minulle on kerrottu.

Tämä on tosi pieni menoerä kaupungin taloudessa ja toisi jatkossa varmasti monille ikäihmisille iloa elämään ja lisäksi monella tavalla hyvinvointia, nostaisi omasta kunnosta huolehtimista. Vähentäisi jopa hyvinvointipalvelujen käyttöä.

Seniorikortti, joka on mahdollinen hankkia, on eri asia. Kaikki eivät halua yhdistää siihen kuntosalia.

Esitän tälle sujuvaa valmistelua, jotta se ehtii vuoden 2026 talousarvion valmisteluun.”

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsitteli 13.08.2025 § 52 seuraavasti:

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 160 päättänyt siirtää Sisko Linnan jättämän valtuustoaloitteen sivistys- ja hyvinvointilautakunnan käsittelyyn. Sivistys- ja hyvinvointijohtaja on pyytänyt asiasta lausunnon uimahallin toiminnasta vastaavalta kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtajalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtaja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

”Viitasaaren uimahalli Simmarissa ikääntyneiden asiakkaiden määrä on kasvava ja uimahallin palveluiden vaikutukset terveyteen, liikkuvuuteen ja toimintakykyyn ovat ilmeiset. Uimahallin palvelumaksut on pyritty säilyttämään kohtuullisella tasolla ja niissä on huomioitu eri ikäryhmiä lapsista ikääntyneisiin.

Jo useita vuosia käytössä ollut seniorikortti on osoittautunut erinomaiseksi ja palvelun pariin houkuttelevaksi asiakaskortiksi. Seniorikortin voi lunastaa 65 vuotta täyttänyt henkilö ja uimahallin lisäksi sen tarjoaman palvelun piiriin kuuluvat myös kuntosali sekä voimailusali. Seniorikortin hinta vuonna 2025 on 80 euroa ja siihen sisältyy mm. uimahallin rajaton käyttö. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että pelkästään uimahallia koskeva kolmen kuukauden kausikortti maksaa eläkeläiselle 90 euroa.

Uimahallilla on otettu käyttöön kausikortti, jonka keston asiakas voi valita useista eri vaihtoehtoista. Niin ikään kertamaksuissa on lukuisia eri hinnoitteluja. Seniorikortteja on lunastettu vuosittain useita satoja, joten siinä mielessä kortin toimivuus ja suosio on ilmeinen.

Suhtautuminen jokaisen maksullisen palvelun hintatasoon on toki kunkin asiakkaan subjektiivinen näkemys. Suhteessa uimahallin ylläpitoon ja aiheutuviin kustannuksiin Viitasaaren palveluhintojen voidaan kuitenkin katsoa olevan hyvinkin edullisia. Toisaalta uimahallin palvelutarjontaa, kuten valvontaa, kuormittavat hyvin luonnollisista syistä johtuen eniten ikäluokkien nuorimmat ja ikääntyneimmät asiakkaat.

Vaikka valtuustoaloitteen mukaisella käytännöllä ei merkittäviä talousvaikutuksia olisikaan, niin paineet uimahallin asiakasmaksujen tason ylläpitoon ja kasvattamiseen ovat ilmeiset.

Näkemykseni on, että yli 80-vuotiaille kohdennettua ilmaiskäyntiä uimahalli Simmarissa ei tulisi ottaa käyttöön.”

Lautakunta päätti 13.8.2025 palauttaa asian uudelleen valmisteluun ja käsitteli asiaa uudelleen 8.10.2025 kokouksessaan seuraavasti:

”Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 13.8.2025 § 52 käsitellyt Sisko Linnan jättämää valtuustoaloitetta ja päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Pyydettyssä lisäselvityksessä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtaja toteaa seuraavaa:

”Syksyllä 2025 yli 80-vuotiaiden kokonaismäärä Viitasaarella on n. 720 henkeä. Määrä on lähivuosina kasvava, kun suuret ikäluokat saavuttavat kyseisen iän. Yli 80-vuotiaiden osuus lunastettujen seniorikorttien määrästä on 85 kpl (tilanne 24.9.2025).

Kortin hinnan ollessa 80 €/hlö kustannusvaikutus liikuntapalvelujen asiakasmaksuihin on 6800 euroa. Vaikka em. asiakasmaksujen kertymä ei välttämättä ole merkittävän suuri, niin sen voisi arvioida aiheuttavan lisäpainetta seniorikortin hintaan seuraavan hinnantarkistuksen yhteydessä.

Valtakunnallisesti yleisin maksuluokka ikääntyneiden uintimaksuun on erillinen kausi-/seniorikortti tai prosenttialennus kertauintimaksusta. Käytännöt nähdään kannustimena liikunnan ja toimintakyvyn sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Kyseisen ikäryhmän asiakasmaksujen pilkkominen edelleen eri maksuluokkiin tai maksuttomuuteen ei näkemykseni mukaan ole perusteltua.”

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti 8.10.2025 § 58 todeta, että edellisessä kokouksessa käsiteltyyn selvitykseen ja saatuun lisäselvitykseen viitaten sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa kaupunginhallitukselle lausuntonaan valtuustoaloitteeseen, että kaupungin tarjoamaa uimahallin maksutonta käyttöä yli 80-vuotiaille ei tulisi ottaa käyttöön.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 10.11.2025 § 288 ja merkitsi vanhusneuvoston 10.11.2025 kokouksessa laatiman kannanoton tästä valtuustoaloitteesta tiedoksi. Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että kaupunki ei tarjoa maksutonta uimahallin käyttöä yli 80-vuotiaille ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 24.11.2025 § 98, että kaupunki ei tarjoa maksutonta uimahallin käyttöä yli 80-vuotiaille ja totesi valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

2. Valtuustoaloite Viitasaaren julistamisesta tuulivoimavapaaksi alueeksi (Kvalt 1.9.2025 § 67)

Valtuutettu Upi Vartiainen jätti kaupunginvaltuuston 1.9.2025 pidetyssä kokouksessa seuraavanlaisen valtuustoaloitteen:

”Vaatus ja sisältö: Viitasaari julistetaan tuulivoimavapaaksi alueeksi.

Tuulivoimateollisuusalueiden rakentaminen Viitasaaren kaupungin alueelle tulee estää kokonaan ja kaikkien hankkeiden kaavoituspäätökset tulee perua.

Perustelut

Eri hankkeiden vaikutukset luontoon-, eläimiin ja linnustoon, vesistöihin ja ihmisiin.

Hanke 1: Karhukorpi sijaitsee Löytänän, Viitakankaan ja Pasalan erämaa-alueella. Alue on osa Viitasaaren herkkää luontoa, johon kuuluu arvokkaita vesistöjä, kuten Kalliojärvi, Vuorijärvi ja monet muut pienet järvet ja lammet. Hankealue on erittäin laaja, yhteensä 2300 hehtaaria ja alueen vedet purkautuvat puroja pitkin Löytänä järveen ja Kalliojärviin sekä pohjoisessa Keiteleeseen. Osa vesistä purkautuu myös Kolima järveen. Alue on erittäin arvokas luontokokonaisuus ja on aina toiminut lähikylien asukkaiden ja lomailijoiden virkistysalueena. Alueella on yli 200 metriä merenpinnan yli ulottuvia korkeita vuoria ja vuorijonoja, joilta näköala joka suuntaan on kuin Kolin kansallismaisema. Tuulivoimarakentaminen vaarantaisi luonnon monimuotoisuuden, erityisesti äärimmäisen kauniin ja komean erämaakokonaisuuden rikkoen luonnonsuojelulain (2023/9) varovaisuusperiaatetta (7 §) ja 34 §:n suojeluväitteiksi. Vesistöjen muuttuminen ja veden laadun heikkeneminen rakentamisen vuoksi on arvioitu puutteellisesti. Hanke uhkaa Viitasaaren vesistöjen puhtautta ja virkistysarvoa (vesilaki 11 §). Hankkeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat rikkovat mm. Kärnän koskireitin ja uhkaavat Heinäsuvannon lintukosteikkoa.

Karhukorven yli 200 metriä korkeiden vuorien päälle suunnitellaan sijoitettaviksi jopa 18 tuulivoimalaa, jotka ovat 300 metriä korkeita. Voimaloiden korkeus merenpinnasta olisi siis yli 500 metriä!

Hankkeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat, laajat kalliomurskaukset ja tiet muuttaisivat alueen luonnon pysyvästi.

Hanke 2: Haukilan hanke sijaitsee Niinilahden, Pyydysmäen ja Vuorilahden välisellä. Lähimpiin asuntoihin on 1,5 km voimaloista. Luonnonkauniin erämaa-alueen läpi virtaa vedet Vuorijärvestä Keiteleeseen.

Toteutuessaan hanke tulee muuttamaan ympäristön ja vesistöjen tilan merkittävästi. Luontoarvot alueella ovat merkittävät mm. paikalta löytyy EU-direktiivien suojaamia perhoslajeja sekä Niinijoen alkuperäinen taimenkanta. Alueella on myös runsas eläin ja lintukanta.

Hankkeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat, laajat kalliomurskaukset ja tiet muuttaisivat alueen luonnon pysyvästi.

Luonnon ominaispiirteet olisi pitänyt määritellä ennen kaavoitussopimuksen allekirjoitusta. Kaupungin olisi pitänyt vaatia alustava, karkea luontokartoitus, etäisyydet asuntoihin ja alustava melumallinnus ja välkemallinnus.

Hanke 3: Pyöreisen hanke sijaitsee Pyydysmäen ja Sinisen tien välisellä alueella. Lähimmät voimalat sijaitsevat on vain 1 km päässä 28 asuin- ja lomakiinteistöistä. Viitasaaren kaupunginhallitus päätti kaavoituksen aloittamisesta keskustelematta, vaikka hallituksen päättäjät kilvan kuntavaali ehdokkaina kertoivat hyväksyvänsä vain sellaiset tuulivoima hankkeet, jotka ei aiheuta menetyksiä ihmisille ja luonnolle? Hallituksen päätöksellä alueen nykyiset asukkaat menettävät miljoonia euroja omaisuuden menetyksinä ja se ei ilmeisesti aiheuta mitään menetyksiä.

”Pyöröisen” hankkeen takana on Etelä-ranskalainen pieni yritys Elements S.A.S. Se on kyennyt toteuttamamaan ainoastaan 100 MW:n edestä pieniä uusiutuvan energian hankkeita Ranskassa. Yritys kuitenkin mainostaa kuitenkin kansainvälisiä toimiaan Saksassa, Suomessa, Italiassa ja Romaniassa. Onko Viitasaaren virkamiehiä ja päättäjiä harhautettu?

Hankkeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat, laajat kalliomurskaukset ja tiet arpeuttavat alueen luonnon pysyvästi.

Toteutuessaan myös tämä hanke tulee muuttamaan ympäristön ja vesistöjen tilan merkittävästi. Luontoarvot alueella ovat merkittävät, kuten Haukilan hankkeessakin.

Hanke Haukila ja Pyöreinen ovat vierekkäin vain 3,5 km etäisyydellä toisistaan. Molemmat hankkeet ovat myös erittäin lähellä Kannonkosken Vuorijärvien laajaa tuulivoimahanketta, ja ne kaikki yhdessä muodostavat erittäin merkittävät ja haitalliset yhteisvaikutukset. Pienelle alueelle ollaan suunnittelemassa Keski-Suomen suurinta 72 tuulivoimalan keskittymää.

Yleistä:

1. Matkailun strateginen merkitys

Pyhähäkin kansallispuisto on pohjoisen Keski-Suomen merkittävin matkailuvaltti, joka houkuttelee kävijöitä sen luonnonkauneuden ja hiljaisuuden vuoksi. Tuulivoimaloiden (pyyhkäisykorkeus n. 300 m) rakentaminen Pyhähäkin viereen muuttaisi kansallispuiston maiseman teollisuusalueeksi, heikentäen sen virkistys- ja matkailuarvoa. Tämä olisi vastoin Pyhähäkin kansallispuiston lakeja sekä Viitasaaren ja Sydän-Suomen alueen kuntien strategisia matkailutavoitteita. Luontomatkat on Sydän-Suomen elinkeinoelämän kulmakivi. Sen turvaaminen on ensisijaista verrattuna tuulivoimahankkeisiin, joita vastustetaan alueella paljon.

2. Asumisen ja vapaa-ajan asumisen turvaaminen

Jokainen Viitasaaren tuulivoimateollisuusalue sijaitsee lähellä asutusta uhaten asukkaiden terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia melu- ja maisemahaitoilla. Vapaa-ajan asutus, joka on Viitasaaren vetovoimatekijä, kärsisi merkittävästi, sillä puskurietäisyydet eivät täytä vähimmäisvaatimusta. Tuulivoimaloiden läheisyys laskisi kiinteistöjen arvoa ja heikentäisi Viitasaaren houkuttelevuutta asumiseen ja vapaa-ajan viettoon.

3. Menettelyvirheet ja vuorovaikutuksen vakavat puutteet

Viitasaaren kaupunki ei ole järjestänyt yleisötilaisuutta ennen kaavoitusaloitteen käsittelyä, vaikka avoin vuorovaikutus on välttämätöntä maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 62 §) ja perustuslain (20 §) mukaisesti. Hankkeiden laajaa vastustamista ei ole huomioitu päätöksenteossa ja jopa luontoselvityksiä vähätellään. Päättäjät ovat laiminlyöneet todellisten asioiden selvittämismvelvollisuutensa, eivätkä ole käyttäneet riippumattomien asiantuntijoiden apua.

- Viitasaarella ei tule tehdä kiirehtien suuria teollisuuteen liittyviä päätöksiä perehtymättä päätösten vaikutuksiin. Tällaisten jättihankkeiden vaikutukset ylittävät moninkertaisesti Viitasaaren päättäjien tähänastisen kokemuksen tuulivoimakaavoituksesta.
- Perustuslain takaama yksityisen omaisuuden suoja murtuu tuulivoima-alueella. Kiinteistöjen arvot romahtavat, pankit eivät huoli kiinteistöjä takuuna lainoille, koko alueen toiminta halvaantuu epätietoisuuteen. Jo pelkkä hankkeen julki tulo ja aloitus vaikeuttaa muuta rakentamista ja kiinteistöjen ylläpitoa, koska pankit eivät rahoita vakuusarvojen heiketessä.
- Luonto- ja ympäristövahingot, haitat maisemille, vesistöille, linnustolle ja eläimistölle.
- Tuulivoiman kiinteistöverotuloja on laajasti liioiteltu, niillä ei pelasteta kuntien taloutta. Tuuliyhtiöt levittävät valheellista tietoa hankkeistaan ja lupaavat suuria tuottoja.
- Tuulivoima Suomessa tuottaa keskimäärin 25 % kapasiteetistaan. (Tiedot Fingridin sivuilta). Alan kannattavuus ja investoinnit ovat laskussa. Rahoituksen saanti on vaikeutunut. Esimerkiksi Ruotsissa useampi tuuliteollisuusalue on jo konkurssissa ja Suomessakin on jo toimintansa lopettaneita voimaloita purkamatta. Kuntien resurssit eivät riitä niiden purkukustannuksiin.
- Tuulivoima on myös uhka huoltovarmuudelle ja turvallisuudelle. Se on mahdollinen kohde kyberiskuille ja muulle ulkopuoliselle vaikuttamiselle. Maan sähköhuoltoa ei voi rakentaa sattumasähkön varaan. Kun ei tuule, niin ei tuule.
- Pörssisähkön hinta vaihtelee rajusti ja hallitsemattomasti, tämän ilmiön aiheuttaa tuulivoiman tuotannon satunnaisuus.
- Enimmiltä osiltaan tuotot valuvat ulkomaille. Yli puolet Suomen tuuliteollisuudesta on ulkomaalaisomistuksessa. Suunnitelluista Suomeen tulevista uusista hankkeista jo lähes 90 %.
- Teollisuusalueiden tiet, räjäytykset, kallion murskaukset, laajat tuulivoimaloiden käsittelyalueet tuhoavat luonnon ja aiheuttavat merkittävät metsäkadot.
- Voimaloiden tuottama korvin kuultava häiritsevä ääni ja erityisesti terveydelle vaarallinen muu meluhaitta. Melumallinnukset tehdään väärin perustein, jotka aiheuttavat vuosikausien oikeusriidat kaupungille.
- Välkehaitat, öiset punaiset lentoestevalot, hämärässä vilkkuvat valot, heijastumat vesistöistä, lavoista irtoava mikromuovi.
- Tuulivoimateollisuusalueiden rakentamisesta ja käytöstä aiheutuvat haitat alueen virkistyskäytölle (liikunta, marjanpoiminta). Metsästyksen vaaratilanteet. Mm. tuulivoimalavalmistaja Vestas on ilmoittanut 500 m turvaetäisyydestä voimalasta esim. jäänheiton takia.
- Voimaloiden rakentajat ja huoltomiehet tulevat yleensä ulkomailta. Tuulivoima ei luo pysyviä työpaikkoja Viitasaarelle. 10 voimalaa työllistää 2 huoltohenkilöä ja osa-aikaisen lumenaurajan.
- Oheiskustannuksina mm. uusien sähkönsiirtolinjojen tarve, kantaverkon vahvistaminen ja varavoiman rakentaminen. Näidenkin valtavat kustannukset tulevat meidän tavallisten sähkönkäyttäjien maksettaviksi.

- Matkailijat eivät jää ihailemaan myllymerta. Matkailuelinkeino vaikeutuu, jopa tuhoutuu. Viitasaaren yksi matkailun valtti on hiljaisuus.

- Ongelmajäte, valtavat purkukustannukset, riskinä on, että ne tulevat maanomistajille ja heidän laimin lyödessä purkamisen taloudelliset vastuut tulevat Viitasaaren kaupungille eli kuntalaisille riittämättömien purkuvakuuksien takia.

- Mikään kyläkunta ei ole turvassa tuuliyhtiöiltä. Nyt on jo kolme hanketta vireillä kunnan alueella. Tuuliyhtiöt ovat tunteettomia, kasvottomia toimijoita. Niille mikään muu kuin raha, ei merkitse mitään.

- Ylimoitettuja konsulttien antamia mahdollisia kiinteistöverolaskelmia pitää kyseenalaistaa ja julkaista kaupungin omat viralliset laskelmat. Kaupungin on kehitettävä vaihtoehtoinen suunnitelma luonnon arvojen säilyttämiseksi ja hyödyntämiseksi sekä myös mahdollisen vihreän energian rakentamiseksi. Toiminta ympäristö muuttuu nopeasti ja suunnitelmia on päivitettävä vuosittain.

Mm. näitä lakeja päättäjien pitää noudattaa:

Perustuslaki, Omaisuudensuoja laki, Terveysturvallisuuslaki ja asumisterveysasetus (laki korostaa erityisesti lasten suojaa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksella), Hallintolaki, Jätelaki, Luonnonsuojelulaki, Naapuruussuhdelaki, Maankäyttö- ja rakennuslaki, Ympäristönsuojelulaki, Vesilaki, Alueiden käyttölaki, EU-lait

Myös virkamiehillä ja päättäjillä on henkilökohtainen vastuu ja he voivat joutua taloudelliseen vastuuseen laittomista ja asukkaille haitallisista seurauksista. Hallintolaki ja kuntalaki velvoittavat selvittämään asiat riittävästi (KKO päätös 2023:17).

Viitasaarella 1.9.2025

Allekirjoitukset

Upi Vartiainen
Kaupunginvaltuuston jäsen (SIT)

Elina Räsänen
Kaupunginvaltuuston varajäsen (PS)

Hannu Glad
Kaupunginvaltuuston jäsen (VAS)”

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 20.10.2025 § 261 ja antoi valtuustoaloitteeseen seuraavanlaisen vastauksen:

Aloitteen sisältö

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Viitasaaren kaupungin alueelle ei tule sallia tuulivoimateollisuusalueiden rakentamista ja että vireillä olevat tuulivoimahankkeiden kaavoituspäätökset tulisi perua. Aloitteessa tuodaan esiin useita huolia liittyen luonto- ja ympäristövaikutuksiin, asukkaiden hyvinvointiin, kiinteistöjen arvoihin sekä päätöksenteon menettelyihin.

Kaupungin lähtökohta ja tehtävä

Viitasaaren kaupunki toimii alueidenkäytönlainmukaisesti edistäen alueiden käytön ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. Kaupungin tehtävänä on mahdollistaa eri maankäyttö- ja ympäristömenettelyjen yhteensovittaminen sekä huolehtia kuntalaisten osallisuudesta ja ympäristönsuojelun toteutumisesta.

Kaupungilla ei ole toimivaltaa yleisesti kieltää tuulivoimarakentamista koko alueellaan. Suomen lainsäädäntö perustuu tapauskohtaiseen arviointiin: hankkeiden soveltuvuutta arvioidaan aina kaavoitus- ja ympäristömenettelyjen kautta. Tuulivoimavapaan kunnan määrittäminen ei ole vallitsevan lainsäädännön mukainen keino ohjata alueiden käyttöä.

Tuulivoimarakentamisen suunnittelun periaatteet ja vaikutusten arviointi

Tuulivoimahankkeiden suunnittelu perustuu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (Valtioneuvoston päätös 2017), joiden mukaan uusiutuvan energian, kuten tuulivoiman, edistämistä tulee tarkastella yhdessä maisema-, luonto- ja asuinympäristöarvojen kanssa.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040:ssä on tarkasteltu tuulivoimatuotantoon parhaiten soveltuvia alueita Keski-Suomen alueella. Maakuntakaavan 2040 tavoitteena tuulivoiman osalta on selvitysten ja vaikutusten arvioinnin sekä kaavaprosessin aikana käydyn arvokeskustelun pohjalta osoitettu maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet. Maakuntakaava tukee osaltaan maakunnan strategista tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä.

Jokainen hanke edellyttää seuraavia vaiheita ja erilliselvityksiä:

- **Osayleiskaavaprosessi** tai muu kaavoitusmenettely, jossa määritetään voimaloiden sijoittuminen, etäisyydet asutukseen ja luontoarvot.
- **Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)**, jos hankkeessa on vähintään 10 voimalaa tai kokonaisteho on yli 45 MW (YVA-asetus 713/2006, 6 §).
- **Luonto- ja linnustonselvitykset**, joissa arvioidaan vaikutukset suojeltuihin lajeihin ja elinympäristöihin.
- **Melu- ja välkemallinnukset**, joita tarkastellaan mm. sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti.
- **Vesistövaikutusten arviointi**, mikäli purkuvesistöt tai pohjavesialueet voivat kuormittaa.
- **Maisemaselvitys ja havainnekuvat**, jotka analysoivat ja tuottavat taustatietoa maiseman ominaisuuksista ja arvoista ja näyttävät suunnitellun muutoksen vaikutukset käytännössä.
- **Arkeologinen inventointi** tutkii, mitä arkeologisia kohteita alueella on, ja mitä niiden suojelemiseksi tulee tarvittaessa tehdä.
- **Hiilitaselaskelma** kertoo, kuinka tuulivoimahankkeen rakentaminen ja toiminta vaikuttavat alueen hiilivarastoihin ja päästöihin.
- **Rakennettavuusselvitys** tarkastelee alueen soveltuvuutta tuulivoimaloiden rakentamiseen.
- **Liikenneselvitys** tutkii hankkeen vaikutuksia liikenteeseen ja mahdollisia tehtäviä toimenpiteitä mm. liikennemäärän ja turvallisuuden suhteen.
- **Asukaskysely** kerää asukailta ja maanomistajilta mielipiteitä, kokemuksia ja paikallistietoa ja osallistaa heidät suunnitteluprosessiin.

Kaavoitusprosessissa viranomaiset (ELY-keskus, Keski-Suomen liitto, Museovirasto, Traficom, puolustusvoimat ym.) antavat lausuntonsa, ja asukkailla on mahdollisuus osallistua ja esittää mielipiteitään.

Kaupunki ei siten voi eikä saa tehdä päätöksiä ilman asianmukaista selvitystyötä ja viranomaislausuntoja.

Viitasaaren tuulivoimahankkeiden tilanne

Viitasaaren alueella on tällä hetkellä kolme varhaisessa suunnittelu- tai selvitysvaiheessa olevia [tuulivoimahanketta](#). Yhdelläkään hankkeella ei ole vielä lainvoimaista kaavaa eikä rakennuslupaa.

Kaikki hankkeet edellyttävät laajoja ympäristöselvityksiä ja viranomaiskäsittelyjä ennen mahdollisia toteutuspäätöksiä. Kaupunki / pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut ei ole myöntänyt lupia, jotka mahdollistaisivat rakentamisen aloittamisen. Kaavoituksen käynnistämissopimukset eivät ole saaneet lainvoimaa, eikä niitä siten ole vielä kaupungin toimesta allekirjoitettu.

Tuulivoiman vaikutukset ja taloudellinen merkitys

Tuulivoiman ympäristövaikutuksista, melusta ja maisemavaikutuksista on runsaasti tutkittua tietoa. Vaikutukset vaihtelevat paikallisesti, ja ne arvioidaan tapauskohtaisesti.

Tuulivoima on osa Suomen energiapolitiikkaa ja huoltovarmuutta.

- Vuonna 2024 tuulivoima kattoi noin 20 % Suomen sähköntuotannosta (Lähde: Fingrid, 2025).
- Tuulivoiman keskimääräinen käyttöaste Suomessa on 35–40 %, ei 25 % kuten aloitteessa mainitaan (Lähde: Suomen Tuulivoimayhdistys ry / Fingrid).
- Kiinteistöverotulot riippuvat voimaloiden määrästä, sijainnista ja sähkömarkkinatilanteesta, mutta kunnille ne voivat merkitä pysyvää vuosittaista tulovirtaa, mikäli hankkeet toteutuvat kestäväällä tavalla.

On myös huomattava, että tuulivoiman rakentaminen ja huolto tuovat alueelle paikallisia työllisyysvaikutuksia erityisesti rakennusvaiheessa sekä palvelu- ja logistiikkasektorilla.

Matkailu ja maisemavaikutukset

Aloitteessa esitetty huoli matkailun ja hiljaisuuden heikkenemisestä on perusteltu ja otetaan huomioon kaavoituksessa. Maisema- ja matkailuvaikutukset arvioidaan osana YVA- ja kaavaprosessia.

Pyhä-Häkin kansallispuiston alue ja sen lähimaisema ovat luonnonsuojelun ja matkailun kannalta erittäin arvokkaita, ja tämä huomioidaan myös maakunnallisessa suunnittelussa.

Kaupunki ei tule tukemaan hankkeita, joiden todetaan merkittävästi heikentävän kansallispuiston arvoja tai matkailun edellytyksiä.

Johtopäätös

Viitasaaren kaupungilla ei ole lainmukaista eikä tarkoituksenmukaista perustetta julistautua tuulivoimavapaaksi alueeksi.

Kaupungin tehtävänä on huolehtia avoimesta, laillisesti etenevästä ja tietoon perustuvasta päätöksenteosta.

Jokainen tuulivoimahanke käsitellään erikseen, ja sen toteuttamiskelpoisuus arvioidaan laajojen selvitysten ja viranomaislausuntojen perusteella. Kaupunki ei voi eikä aio perua kaavoitusprosesseja ilman siihen liittyviä hallinnollisia ja juridisia perusteita.

Kaupunginhallitus päätti 20.10.2025 § 261 ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen tiedoksi ja toteaa, ettei Viitasaaresta esitetä tuulivoimavapaata aluetta, vaan että tuulivoimahankkeiden käsittelyä jatketaan laissa säädetyllä tavalla tapauskohtaisesti, avoimesti ja vaikutukset huomioiden ja, että valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.10.2025 § 90 kaupunginhallituksen 20.10.2025 päätösesityksen ja valtuustoaloite todettiin loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

3. Valtuustoaloite digitaitojen opetusta haluavien ikäihmisten ohjauksen järjestämisestä (Kvalt 24.11.2025 § 102)

Valtuutettu Pirjo Nyman esitti kaupunginvaltuuston 24.11.2025 kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

”Viitasaarella on tällä hetkellä noin 1150 kaupunkilaista, joiden ikä on 65–74 vuotta. Lisäksi on reilusti toinen mokoma vielä vanhempia kaupunkilaisia.

Näistä yli 2 300 viitasaarelaisesta hyvä osa on saanut aiemmin työelämässään ainakin perusdigiopit. Jokainen meistä, iästä riippumatta, tarvitsee nykyisessä yhteiskunnassa kuitenkin pakollisten, hyödyllisten ja myös elämää rikastavien digipalvelujen käytön oppimiseen jatkuvaa päivitystä.

Epävarmuus esimerkiksi hyvinvointialueen digipalvelujen käytössä tai suoranainen pelko puhelin- ja pankkitilihuijauksista ei ole sitä turvallista arkielämää, jota toivomme meille ikääntyville, sitä itsenäistä kotona selviytymistä, joka olisi yhteiskunnalle edullisinta. Maalaisjärjellä ei aina pysty väistämään tekoälyä hyödyntäviä nettisudenkuoppia.

Kaikilla ikäihmisillä ei ole paikkakunnalla omaisia tai muita läheisiä opettamaan digitaitoja. Etäyhteysopetus ei ole tässä tarkoituksessa paras vaihtoehto. Tehtävää ovat jonkin verran hoitaneet eri yhdistykset, eläkeläisjärjestöt ja kirjastossa tarjolla oleva henkilökohtainen opastus. Tarvitaan digipalvelut hallitsevaa ohjausta, mutta myös vertaistukea ja aitoja sosiaalisia kontakteja tarjoavaa opastusta.

Esitän, että kaupunki selvittää, miten digitaitojen opetusta haluavien ikäihmisten ohjaus järjestetään kustannustehokkaasti ja esimerkiksi Digikeskuksen mahdollisuudet huomioiden.”

Kaupunginhallituksen päätti 12.1.2026 § 8 siirtää asian käsittelyyn sivistys- ja hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi.

Asia on keskeneräinen.

4. Valtuustoaloite kaikkien tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyyden määrittämisestä asuttuihin rakennuksiin ja loma-asuntoihin (Kvalt 15.12.2025 § 112)

Valtuutettu Upi Vartiainen esitti 15.12.2025 valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen yhteistyössä valtuutettujen Elina Räsänen ja Hannu Gladin kanssa:

”Valtuustoaloite Viitasaaren kaupunginvaltuustolle

Vaatus ja sisältö:

Edellisellä valtuustokaudella Viitasaaren kaupunginhallitus vaati lausunnossaan maakuntakaavaan tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyydeksi asutukseen kaksi kilometriä (2,0 km). Jostain syystä mm. Karhukorven hankkeen osalta tästä vaatimuksesta luovuttiin?

Nyt esitämme, että Viitasaaren kaupunki määrää kaikkien tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyydeksi asuttuihin rakennuksiin ja loma-asuntoihin vähintään kaksi km (2,0 km) aiempien päätösten mukaisesti.

Tämän tulee koskea nyt valmisteilla olevia kolmea tuulivoima hanketta, kuin myös mahdollisia hankkeita tulevaisuudessa.

Perustelut:

Asumisen, vapaa-ajan asumisen ja omaisuuden turvaaminen

1. Liian lähelle asutusta rakennetut tuulivoimalat ovat aiheuttaneet ongelmia joka puolella Suomea.

Usealla paikkakunnalla kiistellään oikeudessa muun muassa melumittauksista sekä siitä, miten ja kenen kustannuksella melutasot mitataan. Tuulivoimahankkeisiin liittyvät meluvaikutukset ovat aiheuttaneet pitkiä valitus- ja riitaprosesseja, jotka kuormittavat sekä asukkaita että kunnan hallintoa ja taloutta.

Nykyinen käytäntö ei anna kuntalaiselle turvallisuuden ja luottamuksen tunnetta päättäjien toiminnasta. Voisiko päättäjänä tuhota naapurin kotirauhan ja omaisuuden käsi sydämellä?

Varovaisuus ja varmistaminen on varovaisuusperiaatteiden mukaisesti päättäjiä velvoittava.

Myös vapaa-ajan asutus, joka on Viitasaaren vetovoimatekijä ja pitää palvelumme ympärivuotisinä kärsii merkittävästi teollisuusalueiden rakentamisesta. Tuulivoimaloiden läheisyys laskee jo hankkeiden aloituksesta kiinteistöjen arvoa ja heikentää Viitasaaren houkuttelevuutta asumiseen ja vapaa-ajan viettoon.

2. On suuri määrä kuntia, jossa halutaan jo nyt suojella kuntalaisten terveyttä, omaisuutta ja kunnan vetovoimaisuutta myös uusille kuntalaisille.

Kahden kilometrin suojaetäisyyttä käyttävät kunnat:

Kiuruvesi, Kolari, Hollola, Kauhava, Raahe, Kuortane, Uusikaupunki, Nivala, Kärsämäki, Kuusamo, Oulainen, Karijoki, Simo, Ii, Vaala, Pedersöre ja Kajaani.

Yli kolmen kilometrin suojaetäisyyttä käyttävät kunnat:
Ilmajoki (3 km) ja Evijärvi (4 km).

Lisäksi tuulivoimateollisuusalueiden rakentamisen ovat kieltäneet:
Inari, Utsjoki, Vierämä ja Ranua.

Perustuslain takaama yksityisen omaisuuden suoja murtuu tuulivoima-alueella. Kiinteistöjen arvot romahtavat, pankit eivät huoli kiinteistöjä takuuna lainoille, koko alueen toiminta halvaantuu epätietoisuuteen. Jo pelkkä hankkeen julki tulo ja aloitus vaikeuttaa muuta rakentamista ja kiinteistöjen ylläpitoa, koska pankit eivät rahoita vakuusarvojen heiketessä.

Mm. näitä lakeja päättäjien pitää noudattaa:

Perustuslaki, Omaisuudensuoja laki, Terveysuojelulaki ja asumisterveysasetus (laki korostaa erityisesti lasten suojaa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksella), Hallintolaki, Jätelaki, Luonnonsuojelulaki, Naapurussuhdelaki, Maankäyttö- ja rakennuslaki, Ympäristönsuojelulaki, Vesilaki, Alueiden käyttölaki, EU-lait.”

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 16.2.2026 ja antoi valtuustoaloitteeseen vastauksen seuraavasti:

Aloitteen sisältö

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Viitasaaren kaupungin tulee määrätä kaikkien tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyydeksi 2 km tuulimyllyjen sekä vakituisen asutuksen ja loma-asutuksen välillä. Aloitteen mukaan etäisyyden tulisi koskea sekä meneillään olevia hankkeita että mahdollisia hankkeita tulevaisuudessa.

Esityksessä viitataan edellisen valtuustokauden lausuntoon, jossa Viitasaaren kaupunginhallitus vaati maakuntakaavaan kirjattavan suojaetäisyydeksi 2 km. Esitys ei mennyt läpi maakuntakaavan päivittämisen yhteydessä.

Kaupungin lähtökohta ja tehtävä

Alueidenkäyttölain mukainen kaavoitus perustuu kunnan itsehallintoon, mikä antaa kunnalle oikeuden harkita, mitä alueita tarkoituksineen kaavoitetaan ja milloin kaavoitukseen ryhdytään. Kunnissa voidaan päättää koko kunnan aluetta koskevista vähimmäis- tai suojaetäisyyksistä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä. Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Viitasaaren kaupunki on laatinut ohjeita tuulivomapuistojen hankekehittäjille ennakkoesittelyn ja hankesuunnittelun osalta (kh 24.10.2022 § 208). Ohjeistuksessa ohjeistetaan kattavasti, mitä lähtötietoja tuulivoimahanke vaatii, ennen kuin kaavoitus voidaan käynnistää. Viitasaaren kaupunki on kirjannut periaatteita, jotka hanketoimijoiden tulee huomioida hankesuunnittelussa. Näistä yksi perustuu tuulivoimaloiden suojaetäisyyksiin vakituisesta ja loma-asutuksesta. Viitasaaren kaupunginhallitus on päätöksessään hyväksynyt ohjeen, jossa suojaetäisyydeksi suositellaan vähintään 1,5 km vakituisen asutukseen ja vähintään 1 km etäisyyttä loma-asutukseen. Ohjeen mukaan maanomistajat voivat kuitenkin toivoa maanvuokrasopimuksia myös tyhjillään olevien asuntojen tai vähäisellä käytöllä olevien loma-asuntojen tila-alueille ja siten suojaetäisyyttä ei voida ohjeistaa ennakkoon yksiselitteisesti.

Viitasaaren kaupunki on esittänyt Keski-Suomen maakuntakaavan ehdotusvaiheessa tuulivoimaloiden etäisyydeksi lähimpään vakituiseen asuntoon vähintään 2 km. Vastineeksi Keski-Suomen Liitto on todennut, että maakuntakaavassa tarkastellaan tuulivoima-alueiden sijoittumista suhteessa asutukseen yleispiirteisellä tasolla (Maakuntahallitus 17.11.2023 § 96).

Vastineraportissa todetaan lisäksi, että koska maakuntakaavalla ei sen lakisääteisen yleispiirteisyyden vuoksi voida määrätä tuulivoimaloiden tarkkaa sijoittumista tai määrää ja myös mahdollinen tuulivoimatuotantoalue tarkentuu vasta yleiskaavatyössä ja hankesuunnittelussa, maakuntakaavoissa ei ole mahdollista esittää tuulivoimatuotantoon soveltuville alueille yhtenäisiä, tarkkoja etäisyyksiä esimerkiksi asutukseen tai muihin kohteisiin. Rakennuksia koskevat tiedot, kuten käyttötarkoitus, uudisrakennukset ja mahdolliset purkamiset päivittyvät jatkuvasti eikä tiettyyn ajankohtaan perustuva yksityiskohtainen tieto palvele maakuntakaavan yleispiirteisistä esitystapaa eikä mittakaavaa. Lisäksi maakuntakaavan tarkasteluissa tulee huomioida tavoitevuosi 2040. Maakuntakaava on yleispiirteisenä kaavana tarkoitettu tarkentumaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tarkempia etäisyyksiä tiettyihin kohteisiin on mahdollista asettaa esimerkiksi kuntien tekemillä päätöksillä.

Tuulivoimayleiskaavoituksessa ja rakennuslupamenettelyssä tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyyttä vakituiseen asutukseen ja loma-asutukseen tutkitaan kaavoitusprosessissa sekä rakennuslupamenettelyssä melumallinnusten kautta. Melutasoja koskeavia määräyksiä on asetettu sekä ulkomelua että sisämelua koskien (valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 mukaiset ulkomelun ohjearvot sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen 545/2015 sisämelun raja-arvot).

Etäisyyden määrittäminen

Tuulivoimarakentamisen sijoittumiseen vaikuttavat sekä alueen tuuliolosuhteet että tuulivoimalle soveltuvien alueiden saatavuus suhteessa muuhun alueidenkäyttöön. Sijoittumista ohjataan kaavoitusjärjestelmän eri tasoilla. Maakuntakaavoituksessa tuulivoima-alueita osoitetaan seudullisesta näkökulmasta huomioiden valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, kun taas kuntakaavoituksessa voimaloiden sijoittumista ohjataan tarkemmin.

Voimassa olevaan lainsäädäntöön ei sisälly säännöstä tuulivoimaloiden ja asutuksen välisestä vähimmäisetäisyydestä, olipa kyse kiinteästä metrimäärästä tai voimalan kokonaiskorkeuteen perustuvasta etäisyyksertoimesta. Tuulivoimaloiden ja asutuksen välinen etäisyys määritetään tapauskohtaisesti ja vaikutusperusteisesti tuulivoimahanketta koskevassa kaavoitusmenettelyssä. Kaavoituksen yhteydessä toteutettava vaikutusten arviointi sekä tarvittaessa hankekohtainen ympäristövaikutusten arviointimenettely muodostavat keskeisen perustan voimaloiden sijoittelulle sekä asutukseen nähden määriteltäville etäisyyksille.

Suunnittelussa ja lupaharkinnassa otetaan huomioon ympäristönsuojelu-lain nojalla annettu tuulivoimamelua koskeva sääntely. Voimaloiden ja asutuksen välinen suojaetäisyys määritetään melumallinnuksella asetuksessa säädettyjen ulkomelun ohjearvojen perusteella. Tuulivoimahanke ei lähtökohtaisesti edellytä ympäristölupaa, koska melusta aiheutuvia terveys- ja ympäristöhaittoja rajoitetaan tuulivoimameluasetuksen mukaisilla ohjearvoilla. Toiminnan käynnistyttyä ympäristölupa voi kuitenkin tulla tarpeelliseksi esimerkiksi silloin, mikäli toiminnasta aiheutuu naapurussuhdelain tarkoittamaa haittaa melun tai välkkeen johdosta.

Tuulivoimaloiden ja asutuksen välisen etäisyyden ohjauksella on vaikutusta sekä tuulivoiman paikalliseen hyväksyttävyyteen että tuulivoima-alueiden toteuttamiskelpoisuuteen ja alueelliseen potentiaaliin. Tuulivoiman paikallista hyväksyttävyyttä arvioidaan kokonaisvaltaisesti koko hankkeen elinkaaren ajalta. Hyväksyttävyyteen vaikuttavat sekä menettelytapojen koettu

oikeudenmukaisuus että hankkeesta aiheutuvien hyötyjen ja haittojen jakautumisen koettu tasapuolisuus.

Tuulivoimaloiden melun mallintaminen

Ympäristöministeriön ohje Tuulivoimaloiden melun mallintamisesta on annettu ympäristönsuojelulain (86/2000) 108 §:n ja 117 §:n nojalla 2014 ja se on voimassa toistaiseksi.

Tuulivoimaloiden meluvaikutukset arvioidaan laskennallisella melumallinnuksella, jonka avulla määritetään voimaloiden aiheuttamat ulkomelutasot yksittäisissä tarkastelupisteissä, erityisesti asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Mallinnus tehdään tuulivoimaloiden nimellistehoa vastaavilla enimmäismelupäästön lähtöarvoilla ja vakioituilla sää- ja ympäristöolosuhteilla siten, että tulokset edustavat melun leviämisen kannalta epäedullista tilannetta.

Melutaso määritetään A-painotettuna äänenpainetasona (=äänitasomittarilla suodatettu mittausarvo, joka jäljittelee ihmiskorvan kuulonherkkyyttä eri taajuuksilla) ja tarvittaessa myös taajuuskaistoittain, mukaan lukien pienitaajuinen melu. Mallinnus toteutetaan pistekohtaisena laskentana, jonka tuloksia verrataan voimassa oleviin melun ohjearvoihin. Näiden perusteella arvioidaan tuulivoimaloiden edellyttämät suojaetäisyydet asutukseen ja loma-asutukseen siten, ettei ohjearvojen ylityksiä synny.

Mallinnuksessa huomioidaan melun erityispiirteet, sääolosuhteiden vaikutus sekä laskennan epävarmuus käyttämällä riittävää varmuusmarginaalia melupäästön lähtöarvoissa. Melumallinnus integroidaan osaksi hankkeen suunnittelua, ja sen perusteella voidaan tarvittaessa määrittää myös lieventäviä toimenpiteitä, kuten voimaloiden käyttörajoituksia tietyissä olosuhteissa.

Melumallinnukseen perustuvat suojaetäisyydet vakituiseen ja loma-asutukseen muodostuvat siten mallinnettujen melutasojen, eivät kiinteiden etäisyysarvojen, perusteella.

Vähimmäisetäisyyden määrittämisen tarve

Tuulivoimaloiden ja asutuksen välisen vähimmäisetäisyyden määrittämiseen liittyvässä keskustelussa on kyse tuulivoimaan liittyvistä hyväksyttävyyssnäkökohdista. Tuulivoiman haitallisia vaikutuksia halutaan kyetä arvioimaan tapauskohtaisesti huomioiden olosuhteet, mutta turvaten hankkeiden toteuttamisen mahdollisuudet. Toisaalta on tärkeää huomata myös paikallinen ja sosiaalinen hyväksyttävyys.

Voimassa olevan lainsäädännön perusteella tuulivoima-alueiden sijoittamiseen liittyvät ympäristövaikutukset arvioidaan joko kaavoituksen vaikutusten arvioinnissa tai erillisessä hankkeen YVA-menettelyssä. Jos vähimmäisetäisyydestä säädettäisiin ja vähimmäisetäisyysääntö olisi melun ohjearvon perusteella mallinnettavia tyypillisiä etäisyyksiä lyhyempi, tarkempi etäisyysmääritys tehtäisiin jatkossakin vaikutusten arviointiin ja melun ohjearvoihin perustuen.

Tuulivoimaloiden ja asutuksen välinen etäisyysmääritelmä ei ole selkeä. Kokonaiskorkeuteen perustuvan etäisyyskertoimen voidaan katsoa heijastavan voimaloiden korkeuksien ja nimellistehojen vaihtelua joustavammin, kuin kiinteään metrimäärään sidottu vähimmäisetäisyys. Kumpikaan lähestymistapa ei kuitenkaan sellaisenaan kykene huomioimaan paikallisia ympäristöolosuhteita ja tapauskohtaisten tekijöiden riittävää huomioon ottamista.

Vähimmäisetäisyyttä koskevalla sääntelyllä voidaan osaltaan edistää paikallisten asukkaiden ja yhteisöjen elinympäristön laadun ja viihtyisyyden turvaamista. Kiinteään etäisyysvaatimukseen ei

kuitenkaan välttämättä liity melun ohjearvoihin perustuvaan sääntelyyn verrattavia terveydensuojelullisia lisähyötyjä. Lisäksi kiinteä etäisyysvaatimus huomioi lähtökohtaisesti heikommin alueen erityispiirteet ja tapauskohtaiset sääolosuhteet kuin melumallinnukseen perustuva arviointi. Hankkeiden sijoittumisen ja ympäristön ominaispiirteiden vaihtelevuus puoltaa vaikutusten arviointiin perustuvaa, hankekohtaista etäisyyksien määrittelyä. Kiinteän etäisyyssäännöksen arvioidaan myös kaventavan tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden määrää, millä on hidastava vaikutus puolestaan uusiutuvan energiantuotannon lisäämiseen sekä fossiilisista polttoaineista irtautumiseen. Puhtaassa energiantuotannossa on tarkasteltava hankkeen vaikutuksia myös ilmastonmuutosta hillitsevästi ja ilmaston muuttumiseen liittyviä terveystaikutuksia arvioiden.

Johtopäätökset

Valtuustoaloitteessa esitetty kiinteä kahden kilometrin vähimmäisetäisyys poikkeaa voimassa olevasta Viitasaaren kaupungin laatimasta ohjeistuksesta noudattaen tuulivoimaloiden ja asutuksen välistä etäisyyttä vakituiseen ja loma-asumiseen.

Nykyinen määritetty suojaetäisyys, mikä on vähintään 1,5 km:n vakituiseen asumiseen ja vähintään 1 km:n loma-asumiseen, katsotaan riittäväksi, kun voimaloiden vaikutuksia tarkastellaan jokaisessa hankkeessa erikseen hyvin laaja-alaisesti. Vaikutukset perustuvat ympäristövaikutusten arviointeihin ja melumallinnukseen, joiden perusteella suojaetäisyyksiä voidaan tarvittaessa kasvattaa.

Viitasaaren kaupunki on lisäksi sitoutunut kaupunkistrategiassaan (2022-2026) lisäämään uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia ja ilmastosuunnitelmassaan (2025-2035) edistämään uusiutuvaa energiantuotantoa, jotka pohjautuvat sekä valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin että maakuntaliiton mukaisiin tavoitteisiin.

Viitasaaren kaupunki ei näe lain mukaista perustetta muuttaa ohjeistusta. Ohjeistuksen muuttaminen ei ole myöskään tarkoituksenmukaista, viitaten Viitasaaren kaupungin tässä vastauksessa esittämiin perusteisiin.

Kaupunginhallitus päätti viedä 16.2.2026 § 36 valtuustoaloitteeseen annetun vastineen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja esittää, että kaupunginvaltuusto toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto käsitteli asiaa 23.3.2026 ja kokouksessa käydyn keskustelun kuluessa valtuutettu Elina Räsänen teki esityksen, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Valtuutettu Upi Vartiainen ilmoitti kannattavansa Räsäsen esitystä. Asiasta suoritettiin nimenhuutoäänestys ja suoritettuna äänestyksen perusteella valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen pohjaesityksen.

Kaupunginvaltuusto päätti 23.3.2026 § 13 merkitä valtuustoaloitteeseen annetun vastineen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

5. Valtuustoaloite päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeiden laatimisesta sekä arvioinnin käyttöönotosta Viitasaaren kaupungin päätöksenteossa (Kvalt 15.12.2025 § 112)

Valtuutettu Maria Kaisa Aula esitti 15.12.2025 valtuuston kokouksessa yhdessä Outi Vornasen ja Mervi Paanasen seuraavaan yhteisen valtuustoaloitteen:

”Vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä on tullut esille, että päätösten valmistelussa Viitasaarella olisi hyödyllistä ottaa käyttöön systemaattinen päätösten vaikutusten ennakkoarviointi (EVA). Sen tavoitteena on parantaa valmistelun laatua, lisätä läpinäkyvyyttä ja tukea parempien, kestävien päätösten tekemistä.

EVA-menetelmän avulla tunnistetaan ehdotetun päätöksen hyvät ja huonot puolet sekä mahdolliset ennakoimattomat vaikutukset sekä eri päätösten yhteisvaikutukset. Ennakkovaikutusten arviointi on tarpeen, jotta lautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto voivat tehdä tietoon perustuvia arvovalintoja.

Päätösten ennakkovaikutusten arviointi on osin lakisääteistä (hallintolaki, eräät erityislait) ja Kuntaliitto suosittelee ennakkoarvioinnin käyttöä. Aloitteen tavoite on, että arviointi ei ole vain satunnaista, vaan osa säännöllistä toimintaa, jossa toimitaan eri hallinnonaloilla yhteisten ohjaavien linjausten mukaisesti.

Ohjaavissa linjauksissa määriteltäisiin esimerkiksi, millaisissa päätöksissä ennakkoarviointi on tarpeen ja mitä asioita arvioinnissa tulee ottaa huomioon. Päätösten valmistelu helpottuu kun on olemassa yhteisesti linjattu ”tsekkauslista” eikä linjauksia tarvitse tehdä tapauskohtaisesti. Ennakkovaikutusten arvioinnissa yleensä arvioidaan mm. ihmis-, talous-, henkilöstö-, yhdenvertaisuus-, ympäristö-, maaseutu-, hyvinvointi- ja terveystaivaikutuksia.

Ihmisvaikutuksissa voidaan tarkastella asioita päätöksestä riippuen esimerkiksi lasten tai ikäihmisten näkökulmasta. Ihmisvaikutusten arvioinnin osana on usein myös päätöksen kohteena olevan ihmisryhmän osallistaminen, esimerkiksi lasten tai nuorten mielipiteiden selvittäminen. Lisäksi on tärkeä arvioida, onko ehdotettu päätös kaupungin strategian mukainen.

EVA-arvioinnin osana voi olla myös vaihtoehtojen tarkastelu. Tämä tarkoittaa sitä, että päättäjille esitetään ja arvioidaan useita eri ratkaisumalleja.

Päättäjien kannalta ennakkovaikutusten arvioinnin on siis tarkoitus tuoda mukanaan monipuolisempaa ja parempaa valmistelua: Päätösten taustalla olevat perustelut, edut ja haitat tulevat näin selkeämmin esille. Päättäjillä on paremmat eväät punnita ja perustella päätöksiään. Ennakkovaikutusten arviointi tuo myös päätöksentekoon avoimuutta, varsinkin jos sen osana on päätöksen kohderyhmän mielipiteiden ja arvioiden selvittäminen. Päätösten ennakkovaikutusten arvioinnista on Kuntaliiton sekä THL:n (Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen) ohjeita.

Ehdotamme, että Viitasaaren kaupungille valmistellaan päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin linjaukset ottaen huomioon Kuntaliiton sekä THL:n ohjeet sekä mahdolliset muiden kuntien vastaavat linjaukset. Linjaukset tulee hyväksyä kaupunginhallituksessa ja tuoda tiedoksi valtuustolle sekä tietysti lautakunnille, jotka päätösten valmistelussa ovat keskeisessä roolissa. Ennakkovaikutusten arvioinnin linjaukset ohjeistavat samalla myös lautakuntien, kaupunginhallituksen ja valtuuston listatekstien sisältöä.”

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 16.2.2026 ja antoi valtuustoaloitteeseen seuraavanlaisen vastauksen:

Kaupungin päätösvalmistelun laadun ja vaikutusten ennakoinnin vahvistamiseksi on tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön päätösten ennakkovaikutusten arviointi (EVA). Ennakkovaikutusten arvioinnin tavoitteena on tukea päätöksentekoa tuomalla valmisteluun systemaattisesti tietoa päätösten vaikutuksista eri näkökulmista sekä parantaa päätösten läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta.

Viitasaaren kaupungin johtoryhmän tehtävänä on valmistella kaupungille EVA-linjaukset siten, että malli on kaupungin kokoon ja organisaatioon nähden kevyt ja helposti sovellettava. Linjausten tueksi laaditaan yksinkertainen EVA-tarkistuslista tai -lomake, jota hyödynnetään päätösten valmistelussa eri toimielimissä.

Valmistelussa määritellään muun muassa ne päätöstyypit, joissa ennakkovaikutusten arviointi on pakollista tai suositeltavaa, keskeiset arvioitavat vaikutusalueet (esimerkiksi ihmis-, talous-, henkilöstö-, yhdenvertaisuus-, ympäristö-, hyvinvointi- ja terveysvaikutukset), vaihtoehtojen tarkastelun menettelyt sekä osallisten ja kohderyhmien kuulemisen periaatteet.

Johtoryhmän valmistelemat EVA-linjaukset tuodaan erikseen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Hyväksymisen jälkeen linjaukset saatetaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle sekä annetaan tiedoksi ja ohjeistukseksi lautakunnille.

Kaupunginhallitus päätti antaa 16.2.2026 § 43 Viitasaaren kaupungin johtoryhmälle tehtäväksi valmistella päätösten ennakkovaikutusten arviointia (EVA) koskevat linjaukset sekä niihin liittyvän yksinkertaisen tarkistuslistan tai -lomakkeen, ja totesi, että valmiit linjaukset tuodaan erikseen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Asia on keskeneräinen.

III KUNTALAISALOITTEET

1. Kuntalaisaloite katuvalon saamiseksi Telkänkujalle

Kuntalaisaloite.fi -palveluun on saapunut 7.1.2025 seuraavanlainen kuntalaisaloite:

”Yksi katuvalo osoitteeseen Telkänkuja, koska kuja on täysin ilman valoja. Olen asunut kujalla vuodesta 1982 saakka. Vertauksena Rauhanniementie, joka on valaistu koko matkalta, jossa asutusta on. Rauhanniementien valaistus on tehty hiljattain, vaikka tie on ollut olemassa iät ajat. Telkänkujalla joudutaan liikkumaan koko ajan pimeässä ja vanhalta muistilta. Valon saaminen on turvallisuuskysymys. Onko yksi valo kustannuskysymys kaupungille? Valo tulisi laittaa kujan keskelle, jotta se hyödyttää mahdollisimman laajan alueen kujalla. Kujalla ei valitettavasti asu ketään kaupungin merkkihenkilöitä, jotka edesauttaisivat valojen saantia kujalle, kuten Rauhanniementielle.”

Kaupunginhallitus päätti 3.3.2025 § 46 siirtää kuntalaisaloitteen elinympäristön ja asumisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta käsitteli asiaa 22.04.2025 seuraavasti:

Viitasaaren kaupungin hyväksytyssä investointiosassa on katuvalomäärärahoja vuodelle 2025 yhteensä 50 000 €. Vuoden 2025 investointiin on kunnossapitopalveluiden valmistelussa ollut 25 kpl kokonaan uusia tai lisättäviä katuvaloja. Näiden katuvalosuunnitelmien joukossa on myös kuntalaisaloitteessa mainittu Telkänkuja.

Vuoden 2025 katuvalot Kurkelan alueella:

- Käenkuja 1 kpl
- Joutsenkuja 4 kpl
- Telkänkuja 1 kpl
- Kuovinkuja 2 kpl
- Tavinkuja 1 kpl
- Kurjenpolvi 4 kpl
- Sotkakuja 2 kpl
- Soidintie 5 kpl
- Sipinkuja 4 kpl
- Riekkokuja 1 kpl

Kaapelia n. 1200 metriä, tienalituksia 5-6 kpl, ilmajohtojen kaivuu maahan.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta päätti 22.04.2025 § 19 todeta, että talousarvion mukaiset katuvaloinvestoinnit pitävät sisällään kuntalaisaloitteen mukaisen kadun valaisemisen.

Lautakunta päätti esittää hallitukselle, että kuntalaisaloite voidaan todeta käsitellyksi, eikä aiheuta muita toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus päätti 05.05.2025 § 110 merkitä elinympäristön ja asumisen lautakunnan päätöksen tiedokseen ja esittää sen edelleen valtuustolle siten, että aloite voidaan todeta loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.05.2025 § 32 merkitä elinympäristön ja asumisen lautakunnan päätöksen tiedoksi ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

2. Kuntalaisaloite käymälän rakentamisesta Paniaisniemen laavulle

Viitasaaren kaupungille on tullut 19.5.2025 päivätty kuntalaisaloite, jossa todetaan seuraavaa:

”Lenkkeilen päivittäin koirani kanssa Savivuoren ja Lummeniemen ympäristössä.

Harmikseni kohtaan joka kerta saman näyn Paniaisniemen laavulla, ihmisten ulosteita ja papereita laavun ympäristössä, sekä rantaviivalla. Tämä on todellinen terveysriski ja huonoa mainosta kaupungin/ seurakunnan retkeilykohteille. Laavulla vieraillee erinäisiä ryhmiä, mm lapsia lähi päiväkodista.

Ehdotan, että laavulle rakennetaan nykyaikainen ”polttava” käymälä, joka ei rasita tyhjennyksillä, näitä ns ulkokuuseja on retkeilypaikoilla ympäri suomea, joissakin tapauksissa voidaan käyttää myös pumppuautoa, jos etäisyys on sopiva.

Olen ollut yhteydessä päättäjiin, seurakuntaan ja viranhaltijoihin, mitään ei tapahdu.

Vaihtoehtona näen, että laavu puretaan ja alue ennallistetaan.”

Kaupunginhallitus päätti 14. 4.2025 § 92 saattaa aloitteen elinympäristön ja asumisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta käsitteli 13.05.2025 § 29 seuraavasti:

”Asian aiempi käsittely palvelualueella:

Paniaisniemen nuotiopaikan käytöllä historia on pitkä. Nuotiopaikka on ollut pitkään yleisessä käytössä seurakunnan mailla, vaikka nuotiopaikalla ei ole ollut jatkuvaa ylläpitoa seurakunnan tai kaupungin toimesta.

Vuonna 2019 pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskus järjesti hirsityökurssin, ja kurssin toimesta toteutettiin oppilastyönä erimallisia hirsisalvostekniikoita, ja kurssin toimesta syntyi oppilastöinä mm. laavuja ja muita rakennelmia. Hirsityökurssin töitä sijoiteltiin mm. kaupungin kohteisiin, ja yhdessä seurakunnan kanssa toteutettiin myös Paniaisniemen laavu, ajatuksella että hirsityökurssin työ tulisi yleiseen virkistyskäyttöön sijoituessaan Paniaisniemeen.

Alueen ottamista kunnossapidon piiriin ei ollut suunnitelmia, vaan laavu rakennettiin tukemaan nykyisen nuotiopaikan omatoimista virkistyskäyttöä, ja näin hirsityökurssin panos saatiin kuntalaisten käyttöön. Nuotiopaikalle on helppo pääsy autolla, jolloin nuotiopaikan käyttö omatoimisesti on vaivatonta (polttopuuhuolto ja roskahuolto) verrattuna kaupungin ylläpitämiin useisiin muihin luontokohteisiin.

Hyvin nopeasti kuitenkin kävi ilmi, että alueesta tuli suosittu ja alueesta alkoi tulla kuntalaispalautetta, että alueen tasoa pitää nostaa. Kaupunki reagoi palautteeseen nostamalla alueen tasoa, koska esimerkiksi kaupungilla oli omavalmisteisia pöytäryhmiä sekä nuotiopaikan rakentaminen ei ole iso kustannus. Ensivaiheessa rakennettiin virallinen nuotiopaikka, tuotiin pöytäryhmä ja puistoroskis ja polttopuulaatikko. Myöhemmin on rakennettu myös erillinen polttopuuliiteri polttopuumenekin vuoksi.

Alueen kehittymisellä on ollut myös haitallisia vaikutuksia, kuten aloitteessakin mainitaan. Pöytäryhmää on yritetty polttaa, roska-astia on poltettu useasti. Laavua on sotkettu, infotauluja on sotkettu ja yritetty polttaa. Liiterin läheisyys ja saavutettavuus on aiheuttanut lisäksi sen, että kaupungilta toistuvasti varastetaan polttopuita. Esimerkiksi talven 2024-2025 aikana polttopuiden loppumisesta on tullut palautekanavaan palautetta, vaikka polttopuutäydennys olisi suoritettu edellisellä viikolla.

Kaikkea tätä edellä mainittua ei ole osattu ennakoida, kun alueelle toteutettiin kuntalaisten käyttöön laavu.

Käymälä:

Polttava käymälä tarvitsee sähkön, tai vaihtoehtoisesti nestekaasukäytön. Palvelualueen selvitysten mukaan polttavat käymälät eivät ole yleisiä luontokohteissa. Polttava käymälä on kustannuksiltaan kallis, ja soveltuvia malleja yleiseen käyttöön ei juuri ole markkinoilla, joiden käyttö olisi perehtymättömälle vaivatonta. Käymälä ei myöskään väärin käytettynä saisi vikaantua. Ainoa vaihtoehto WC-ratkaisuksi on kuivakäymälä, joka otettaisiin muiden kaupungin kuivakäymälöiden kanssa saman huollon piiriin, ja sijoiteltaisiin siten että imuautotyhjennys onnistuisi Lummenniementieltä.

Kaupungilla on kuivakäymälöitä mm. kaikilla virallisilla uimarannoilla, ja esimerkiksi Koljatissa, joiden huolto tapahtuu imuautolla. Paniaisniemen laavun osalta kuivakäymälän huoltotaajuus voitaisiin yhdistää uimarantojen kuivakäymälöiden huoltoon. Erillisenä lisäkäyntinä tulisi ainoastaan keväinen tyhjennyskäynti, joka tapahtuu ennen uimarantojen virkistyskäyttöä.

Talvella kuivakäymälä jäätyy hyvin todennäköisesti, eikä käymälää voida tyhjentää talvikaudella imuautolla. Kuivakäymälä on tyhjennettävä syksyllä ennen pakkasia, sekä tyhjennettävä keväällä heti kun imuautolla suoritettava tyhjennys on mahdollista. Tämä tarkoittaa sitä, että on mahdollista, että talvella kuivakäymälä täyttyy eikä tyhjentäminen ole mahdollista ennen kevättä. Talviaikaisesta mahdollisesta ongelmasta huolimatta kuivakäymälä vähentäisi aloitteessakin mainittuja ongelmia. Alue on ollut myös talvella suosittu, ja laavun läheisyydessä on paljon pilkkikalastajia, jotka hyödyntävät myös Paniaisniemen aluetta.

Aloitteessa mainittujen ongelmien ratkaisemiseksi vaihtoehtoja on kaksi, palvelutason parantaminen, tai palvelutason palauttaminen tasolle, eli nuotiopaikan omatoimikäyttö. Yleisesti ottaen luontokohteita ylläpidetään ja kehitetään huomioiden kunkin kohteen luonne. Toisaalta esimerkiksi jatkuva ilkeä jossain kohteessa voi johtaa siihen, että ylläpito lopetetaan ja rakenteet puretaan.

Maa-alue on seurakunnan omistuksessa. Viitasaaren seurakunta on antanut luvan kuivakäymälän rakentamiselle.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta päätti todeta 13.5.2025 § 29, että Paniaisniemen

alueen virkistyskäyttö ja tarpeet ovat kasvaneet merkittävästi alkuperäisestä ajatuksesta. Alue on huomioitava osana kaupungin palvelutarjontaa, vaikkakin alkuperäisenä tarkoituksena Paniaisniemi on ollut tarkoitus säilyttää omatoimisemmassa käytössä.

Lautakunnan näkemyksen mukaan on tärkeää huomioida kuntalaisten tarpeet ja alueen suosion kasvu kaiken ikäisten ihmisten virkistyskäytössä, eikä palveluiden karsiminen olisi tästä syystä perusteltua.

Alueen käyttöaste on kohonnut korkeaksi, joka johtaa luonnollisesti myös haittoihin. Alueeseen panostaminen ja kuivakäymälän rakentaminen on perusteltua, jotta alue pysyy siistinä ja aloitteissa mainittuja haittoja ei syntyisi. Käyttöaste huomioiden investointi ei ole kallis.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta päätti rakentaa alueelle kuivakäymälän. Alueelle toteutetaan myös ilkivallan ja väärinkäytöksen torjumiseksi kameravalvontaa esimerkiksi riistakamera-tyyppisellä kameralla.

Kameravalvonnassa ja sen sijoittamisessa noudatetaan kaupungin tietoturvaohjeistuksia ja rekisteriselosteita, jotka tarvittaessa päivitetään. Kamera sijoitetaan esimerkiksi siten, että vain tuloreitti ja liiteri näkyvät.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 308 merkitsi tiedoksi elinympäristön ja asumisen lautakunnan päätöksen ja päätti esittää sen edelleen kaupunginvaltuustolle. Lisäksi kaupunginhallitus esitti valtuustolle, että se toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto 24.11.2025 § 100 päätti merkitä tiedoksi elinympäristön ja asumisen lautakunnan päätöksen ja totesi kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

3. Kuntalaisaloite Haapaniemen koulun pihan kehittämisestä

Kuntalaisaloite.fi-palveluun on tullut 28.5.2025 seuraavanlainen aloite:

”Viitasaaren MLL ja Viitasaaren Viesti ovat aktiivisia toimijoita Viitasaarella ja järjestävät monenlaista toimintaa lapsille, nuorille ja perheille.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) Viitasaaren yhdistys pyrkii toiminnallaan edistämään viitasaarelaisien lapsiperheiden ja lasten sekä nuorten asemaa, osallisuutta sekä hyvinvointia. Haluamme omalla toiminnallamme pyrkiä siihen, että Viitasaari olisi lapsi- ja perheystävällinen kaupunki, jossa lasten oikeudet asetetaan etusijalle ja näin ollen turvataan jokaiselle lapselle hyvä, onnellinen ja turvallinen kasvuympäristö sekä varmistetaan, että vanhemmuus ja yhteinen kasvatustyö saavat osakseen arvostusta ja tukea. Olemme vapaaehtoisjärjestö, jonka toimintaperiaatteita ovat lapsen näkökulman huomioon ottaminen, vapaaehtoisten ja ammattilaisten kumppanuus, tekemisen riemu, avoimuus, yhteistyöhakuisuus, näkyvyys, riippumattomuus sekä hyvä taloudenhoito. Yhdistyksemme pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan mm. kunnalliseen päätöksentekoon, jotta voisimme kaikki yhdessä tehdä Viitasaaresta entistä lapsi- ja perheystävällisemmän kaupungin. Haluamme olla mukana korostamassa ennaltaehkäisevän työn merkitystä lapsi- ja perhetyössä.

Viitasaaren Viesti on urheiluseura, jonka tehtävänä on järjestää monipuolista toimintaa lapsille, nuorille ja perheille ja innostaa kaikki liikkumaan. Seura liikuttaa isoa joukkoa lapsia ja nuoria, joten toimivat liikuntamahdollisuudet ovat meille tärkeitä.

Molemmat järjestöt ovat huolissaan Haapaniemen koulukeskuksen piha-alueista (alakoulu, yläkoulu ja esiopetus / aamis ja iltis) sekä paikoitusalueesta ja sekä niiden turvallisuudesta, piha-alueen viihtyvyydestä, siisteydestä, ja iänmukaisuudesta sekä piha-alueen innostavuudesta. Monet perheet ovat tuoneet järjestöjen tietoon näitä samoja huolenaiheita. Koulukeskuksen piha-alue ei ole tällaisenaan viihtyisä, puoleensavetävä, liikkumiseen innostava sekä siisti ja turvallinen ja tämä aiheuttaa vaaratilanteita, kun ihmiset ajavat pihan läpi uimahallille tai parkkeeraavat uimahallin eteen pelastustielle, jolloin kuljetaan vain senttien päästä oppilaista, jotka laskevat mäkeä rinteessä.

Piha-alue on myös pieni ja sen välittömässä läheisyydessä liikkuu päivin paljon erilaisia ajoneuvoja, jonka vuoksi piha ei ole turvallinen. Piha-alue on myös pieni eikä se mahdollista riittävästi erilaisia toimintoja tai pelejä, koska alueita tai välineitä ei ole riittävästi. Tämä aiheuttaa sen, että alueella syntyy usein vaaratilanteita, kun iso joukko lapsia liikkuu alueella, jota ei ole tarkoitettu niin isolle määrälle lapsia.

Järjestöt toivovat, että Haapaniemen koulukeskuksen piha-alueet mukaan lukien esiopetuksen / aamis ja iltistoiminnassa käytetty piha-alue kunnostetaan ja muokataan toimivammaksi ja iänmukaisuutta palvelevaksi. Toivomme myös, että meitä järjestöjä ja koulun piha-alueen käyttäjiä sekä koulua kuunnellaan ja otetaan mukaan suunnittelutyöhön. Esiopetuksen piha-alue on pelkistetty ja telineet ovat käyttäjille liian pieniä tai helppoja, jolloin niitä käytetään eri tavalla kuin on tarkoitettu ja tapaturmien riski kasvaa. Piha-alueet tulee suunnitella vastaamaan käyttäjien ikätasoa, niiden tulee olla riittävän isot ja monipuoliset sekä turvalliset. Turvallisuutta lisäksi ylä- ja alakoulun pihan ja parkkipaikan väliin tuleva aita tai joku muu rakennelma, jolla selvästi osoitetaan pihan ja parkkialueen välinen raja. Lisäksi vain yksi pelikenttä ei riitä lapsijoukolle vaan alueella tulee olla useampi paikka, jossa voi pelata erilaisia pallopelejä. Koulun pihaan tarvitaan ehdottomasti uusi/toinen pallokenttä ja se pitäisi sijoittaa siten, että nuorisotalon edestä poistetaan parkkipaikkoja ja vain kirjaston kohdalle jää parkkipaikkoja. Ne riittävät kirjaston asiakkaille, kun Simmarin asiakkaille on olemassa jo suuri paikoitusalue muualla kuin kirjaston edessä, joita Simmarin asiakkaat voivat käyttää. Samalla yläkoulun oppilaiden kulku nuorisotalolle tulisi turvallisiksi. Nyt oppilaat poukkoilevat parkkipaikan läpi ja tapaturmilta on välttytty tähän asti vain hyvän tuurin avulla.

Läpiajaminen Simmarin pihan kautta kirjaston pihaan pitää tehdä myös niin mutkaiseksi kiinteillä esteillä, että läpiajoliikenne loppuu. Kiellot eivät ole tässä asiassa auttaneet ja reittiä ajetaan edelleen päivittäin erilaisilla kulkuneuvoilla, joka aiheuttaa vaaratilanteita koulun oppilaille.

Piha-alueille tulee laatia kunnollinen suunnitelma ja ottaa mukaan eri toimijoita, jotta suunnitelmasta saadaan toimiva ja kaikkia käyttäjiä miellyttävä ja turvallinen.”

Kaupunginhallitus päätti 9.6.2025 § 159 siirtää kuntalaisaloitteen Haapaniemen koulun pihan kehittämisestä elinympäristön ja asumisen lautakunnalle valmisteltavaksi.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta 26.11.2025 § 66 käsitteli asiaa seuraavasti:

Aloitteen johdosta elinympäristön ja asumisen palvelualue on tehnyt markkinakartoitusta yhdessä sivistyspalveluiden kanssa erilaisista aloitteessakin mainituista välineistä. Kaupunki on saanut erilaisia vaihtoehtosuunnitelmia leikki- ja liikuntavälinevalmistajilta.

Suunnitelmia on käsitelty mm. nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan hallituksen kanssa, ja järjestetty ideointi- ja suunnittelutilaisuus 4.9.2025. Tilaisuudessa nuorten näkökulmasta koulualueelle haluttiin erityisesti viihtyvyyttä ja esteettisyyttä, ja nuorten näkökulmasta harrastusmahdollisuuksia välituntiliikkumiseen on alueella hyvin tarjolla halutessaan.

Lisäksi Viitasaaren kaupungilla on kävelyn ja pyöräilyedistämisen -ohjelman mukaisesti suunniteltu koulualueen kokonaisuus, jossa huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet erityisesti liikenneturvallisuuden ja kevyen liikenteen näkökulmasta. Valitettavasti Viitasaaren kaupunki ei saanut hakemaansa avustusta kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmasta, jolloin toimenpiteet kokonaisuutena jätettiin toteuttamatta rahoituksen puuttuessa vuonna 2024. Suunnitelmaa on toteutettu kuitenkin vaiheittain. Tavoitteena on että koko suunnitelma tulisi toteutetuksi vuosien aikana. Vuonna 2025 toteutettiin esikoulun saattoliikenteen osalta pudotuspaikka urheilutielle.

Vuoden 2026 investointiosaan ei esitetty isompia toimenpiteitä, mutta vuodelle 2027 esitetään nuorisotalon ja kirjaston parkkipaikoituksen uusimista. Toteuttaminen vuonna 2027 mahdollistaa vielä suunnitelmien muokkaamisen. Myös areenan ja uimahallin parkkialueeseen on olemassa kehityssuunnitelma, mutta todennäköisesti alueen suunnitelma toteutetaan tulevaisuudessa siinä yhteydessä, kun parkkialue vaatii peruskorjausta.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta päätti esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle, että koulualueen viihtyvyyttä parannetaan vuoden 2026 aikana. Suunnitteluun osallistetaan edelleen nuoria, muita sidosryhmiä ja koulun henkilökuntaa. Määrärahaa koulualueen parantamiseen varataan 50 000 €. Tarkempi suunnittelu toteutetaan keväeseen 2026 mennessä niin, että toimenpiteisiin voidaan ryhtyä koulujen kesätauon aikana.

Mikäli suunnitelmissa päädytään ratkaisuihin, joilla on vaikutuksia vuoden 2027 parkkipaikkasaneeraukseen, otetaan muutokset huomioon suunnitelmissa.

Kaupunginhallitus 8.12.2025 § 328 päätti esittää valtuustolle, että koulualueen viihtyvyyttä parannetaan vuoden 2026 aikana. Suunnitteluun osallistetaan edelleen nuoria, muita sidosryhmiä ja koulun henkilökuntaa. Määrärahaa koulualueen parantamiseen varataan 50 000 €. Tarkempi suunnittelu toteutetaan keväeseen 2026 mennessä niin, että toimenpiteisiin voidaan ryhtyä koulujen kesätauon aikana. Mikäli suunnitelmissa päädytään ratkaisuihin, joilla on vaikutuksia vuoden 2027 parkkipaikkasaneeraukseen, otetaan muutokset huomioon suunnitelmissa.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.12.2025 § 109, että koulualueen viihtyvyyttä parannetaan vuoden 2026 aikana. Suunnitteluun osallistetaan edelleen nuoria, muita sidosryhmiä ja koulun henkilökuntaa. Määrärahaa koulualueen parantamiseen varataan 50 000 €. Tarkempi suunnittelu toteutetaan keväeseen 2026 mennessä niin, että toimenpiteisiin voidaan ryhtyä koulujen kesätauon aikana. Mikäli suunnitelmissa päädytään ratkaisuihin, joilla on vaikutuksia vuoden 2027 parkkipaikkasaneeraukseen, otetaan muutokset huomioon suunnitelmissa. Kaupunginvaltuusto totesi kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

4. Kuntalaisaloite kaupungin omistamien autojen tarroittamisesta tai teippaamisesta kaupungin näkyvyyden lisäämiseksi ja imagon vahvistamiseksi

Kaupungille on toimitettu 4.8.2025 päivätty kuntalaisaloite, jossa esitetään seuraavaa:

”Viitasaaren katukuvassa liikkuu paljon kaupungin omistamia autoja, joita ei kuntalaiset erota kaupungin autoiksi.

Kaupungin omistamiin autohin omien tarrojen tai teippausten lisääminen on kustannustehokas ja liikkuva tapa lisätä näkyvyyttä, sekä vahvistaa kaupungin imagoa.

Tässä muutama vinkki ja perusteluita aloitteelle.

Toiminnallista näkyvyyttä syntyy joka päivä, autot toimivat mainoksena 24/7 liikenteessä, pysköitynä toimipisteessä, lisäksi näkyvyys laajenee erityisesti, kun autot liikkuvat eri puolilla kaupungin aluetta.

Tämä tuo myös luotettavan vaikutelman ja viestivät, että kyseessä on aktiivinen toimintaympäristö.

Tämä luo myös turvallisuuden tunnetta kuntalaisille, ei synny kahvikuppi keskustelija tunnistamattomista autoista kaupungin alueella.

Kun logo, värit ja viesti ovat yhtenäiset autojen kanssa, se rakentaa positiivista kaupunkikuvaa pitkäjännitteisesti.”

Kaupunginhallitus päätti 8.9.2025 § 211 linjata, että kaikki kaupungin omistamat ajoneuvot teipataan kaupungin brändin mukaisiksi jokaisella palvelualueella ja toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 6.10.2025 § 76 merkitä kuntalaisaloitteen tiedoksi sekä totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

5. Kuntalaisaloite Savivuoren näkötornin kunnostamisesta ja kehittämisestä

Viitasaaren kaupungin aloitelaatikkoon on tullut 20.8.2025 seuraava kuntalaisaloite:

”Savivuoren näkötorni on tärkeä osa paikallista kulttuuri- ja matkailuhistoriaa. Tornista avautuvat upeat näkymät ympäröivään luontoon ja vesistöihin ja nämä näkymät ovat houkutteleet niin paikallisia asukkaita kuin matkailijoitakin jo vuosikymmenten ajan. Viime vuosina torni on kuitenkin päässyt rapistumaan, ja sen turvallisuus sekä käytettävyys ovat vähentyneet. Tällä hetkellä torni ei täytä nykyaikaisia turvallisuusvaatimuksia, mikä taas estää sen laajemman käytön ja kehittämisen matkailukohteena.

Savivuoren näkötorni on kunnostuksen arvoinen kohde, jolla olisi monia positiivisia vaikutuksia. Kunnostettu torni toimisi vetovoimaisena matkailukohteena ja osana Viitasaaren luontomatkailun kehittämistä.

Torni on osa Viitasaaren maisemaa ja historiaa – sen säilyttäminen on tärkeää kulttuuriperinnön kannalta.

Savivuori on suosittu ulkoilualue ja torni täydentäisi alueen vetovoimaa ja käyttömahdollisuuksia.

Esitämme, että Viitasaaren kaupunki laatii selvityksen näkötorin nykykunnosta ja kunnostustarpeista mukaan lukien näkötorin paikoitusalueen ja sinne johtavan tien kunnostuksen hyödyntäen tarvittaessa asiantuntijatahoja (esim. rakennustarkastaja, museovirasto) sekä tornin katolla olleen valaistuksen, joka näkyi 4-tielle saakka. On myös hyvä selvittää rahoitusmahdollisuuksia, esim. EU:n tai valtionavustuksia, Maaseuturahaston rahoitusta, Leader-rahoitusta sekä yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja yritysten kanssa.

Tavoitteena tulisi olla näkötorin turvallinen, kestävä ja esteettinen arvokas kunnostus, joka palvelee Viitasaaren asukkaita ja matkailijoita vuosikymmeniksi eteenpäin.

Kuntalaisten toivomus on, että kaupunki tiedottaa tämän hankkeen aikataulusta ja toteutumisesta julkisesti.”

Kaupunginhallitus päätti 8.9.2025 § 210 siirtää kuntalaisaloitteen valmisteltavaksi elinympäristön ja asumisen palvelualueelle.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta käsitteli asiaa 26.11.2025 § 65 seuraavasti:

Viitasaaren kaupunki tunnistaa aloitteessa mainitut kulttuuriset ja historialliset arvot, ja alueen rakennuksiin ja rakennelmiin on investoitu viimeisten vuosien aikana kymmeniä tuhansia euroja. Näkötorin osalta kustannusten suuruus on aiheuttanut sen, ettei käyttötalousrahoilla ole töitä voinut toteuttaa, eikä investointia ole nykyisessä talustilanteessa esitetty investointiosaan. Rakennukselle ei ole lähdetty tekemään kevyitä tai vain kosmeettisia korjaustoimenpiteitä, koska jos tavoitellaan merkittävää hyötyä ja rakennuksen elinkaaren jatkamista, vaatisi näkötorni merkittävämpiä korjaustöitä.

Viitasaaren kaupunki on selvittänyt näkötorin betoni- ja puurakenteiden teknisen kunnan ja korjaustarpeen vuonna 2022. Rakennus on useassa osassa rakennettu ja betonin iät ja laatu vaihtelevat erityisen paljon rakennuksen eri osissa. Betoni ja betonin teräkset ovat joka tapauksessa kokonaisuudessaan joko huonokuntoisia tai rauditus on korroosioriskissä, koska betoni ei enää suojaa rauditusta ollessaan täysin karbonatisoitunutta.

Puurungosta puuttuvat vinotuet, joka aiheuttaa rakennukseen huojumista. Lisäksi rakennuksesta ei ole olemassa suunnitelmia, joista voisi selvittää kuinka monelle ihmiselle torni on suunniteltu ja mitoitettu. Myös julkisivujen rappaukset ovat huonokuntoiset ja niiden korjaaminen vain kiinnittämällä julkisivun irronneet koristekivet eivät poista julkisivujen merkittävimpiä ongelmia. Lisäksi kuntotutkimuksessa on esitetty useita pienempiä korjausehdotuksia.

Kustannukset kohoaa pelkästään näkötorin korjauskustannuksista vähintään 100 000 €, mikäli kaikki suositellut toimenpiteet toteutetaan.

Rakennuksen käyttäjäturvallisuus on huomioitu tällä hetkellä tilapäisaidoilla ja katoksella, joka on esteettisesti huono ratkaisu. Myös tornin vierailijamäärää on rajoitettu.

Näkötorin valaistuksesta kaupunki on saanut tarjouksia. Valaistuksen hinta on 3200 € (alv 0%).

Elinympäristön ja asumisen lautakunta 26.11.2025 § 65 päätti

1. todeta, että vuoden 2026 aikana tilapäiset rakenteet uusitaan pysyvimmällä ja esteettisesti siistimmillä ratkaisuilla (tilapäiset aidat ja sisäänkäyntikatos) talousarvioon varatuilla määrärahoilla käyttötaloudesta. Näkötorin kriittinen kunto jatkuu seurannassa.
2. esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle, että näkötorniin ei varata investointimäärärahaa suunnitelmavuosille, ellei hankkeelle löydy ulkoista rahoitusta esimerkiksi hankeavustusten muodossa. Mahdollisella hankkeella pyrittäisiin edistämään esimerkiksi koko virkistysalueen kehittämistä, jolloin myös näkötorni tulisi huomioitua. Mikäli hankeavustuksia ei ole mahdollista saada lähitulevaisuudessa, käsitellään näkötorin saneeraus uudelleen tulevien talousarvioiden yhteydessä.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 12.1.2026 seuraavasti:

Elinympäristö ja asumisen lautakunta on todennut päätöksessään, että Savivuoren näkötorin vuoden 2026 aikana tilapäiset rakenteet uusitaan pysyvimmällä ja esteettisesti siistimmillä ratkaisuilla (tilapäiset aidat ja sisäänkäyntikatos) talousarvioon varatuilla määrärahoilla käyttötaloudesta. Näkötorin kriittinen kunto jatkuu seurannassa.

Tämän lisäksi valtuusto ei talousarviossaan varannut määrärahaa Savivuoren näkötorin investointiin vuodelle 2026. Elinympäristön ja asumisen lautakunta toteaa kuitenkin, että hankkeelle voidaan etsiä mahdollista hankeavustusta ja mikäli hankeavustusta ei ole mahdollista saada lähitulevaisuudessa, käsitellään näkötorin saneeraus uudelleen tulevien talousarvioiden yhteydessä.

Kaupunginhallitus päätti 12.01.2026 § 9 esittää valtuustolle, että Savivuoren näkötorin osalta edetään elinympäristön ja asumisen lautakunnan tekemän suunnitelman mukaisesti, mikäli näkötorin kunnostukseen ja kehittämiseen saadaan hankerahaa vuoden 2026 aikana. Muutoin hanke siirtyy tuleville talouden suunnitteluvuosille. Lisäksi kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.2.2026 § 8, että Savivuoren näkötorin osalta edetään elinympäristön ja asumisen lautakunnan tekemän suunnitelman mukaisesti, mikäli näkötorin kunnostukseen ja kehittämiseen saadaan hankerahaa vuoden 2026 aikana. Muutoin hanke siirtyy tuleville talouden suunnitteluvuosille. Kaupunginvaltuusto totesi kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

6. Kuntalaisaloite yläkoululaisille kannustavan edullisesta uimahallin/kuntosalin käytöstä

Kuntalaisaloite.fi-verkkopalveluun on 26.8.2025 tehty seuraavanlainen kuntalaisaloite:

”Havainnot ja tutkimukset tukee sitä faktaa, että yläkouluun siirryttäessä liikunnan harrastaminen vähenee tuntuvasti. Yläkouluikäiset jättäytyvät pois yleisurheilun, hiihdon, ohjatun liikunnan ym liikuntaharrastuksen parista, ja vain muutamat aktiivit jatkaa harrastustaan.

Viitasaarella lukio tarjoaa opiskelijoilleen ilmaisen uimahallin ja kuntosalin käytön. Ehdotan että

kaupunki tarjoaisi yläkoululaisille kannustavan edullisen uimahallin ja kuntosalin käytön. Edullisen kertamaksun tai seniorikortin kaltaisen edullisen kausikortin. Kertahintahan voisi olla esim 2e/kerta.

Edullinen hinta innostaisi ja kannustaisi yläkoululaisia liikkumaan, kehittämään lihaskuntoaan, ja raha ei olisi esteenä nuorten harrastamiselle. Nuoret pääsisivät rakentamaan kuntoa ajoissa myös esim mahdollista tulevaa varusmiespalvelusta varten. Kaupunki tässä tuskin tekisi tappiota, vain päinvastoin alkaisi kerätä tuloa myös yläkouluikäisiltä.

Asiaa kannattaa tarkastella liikkumattomuuden tuomien ongelmien valossa, mutta myös perheiden ja hyvinvoivan nuorison kannalta. Pohdinnassa hyvä huomioda montako sataa euroa esim nelihenkiselle perheelle liikuntasuosituksen mukainen, lihaskuntoharjoittelua vähintään 2x viikossa, kuntosaliharrastus maksaa nykyhinnoin.”

Kaupunginhallitus päätti 8. 9.2025 § 212 siirtää kuntalaisaloitteen valmisteltavaksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueelle.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsitteli asiaa 29.10.2025 § 69 seuraavasti:

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 8.9.2025 § 212 päättänyt siirtää kuntalaisaloitteen yläkoululaisille kannustavan edullisesta uimahallin/kuntosalin käytöstä valmisteltavaksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueelle.

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja on pyytänyt uimahallin ja kuntosalin toiminnasta vastaavalta kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtajalta aloitetta koskevan lausunnon päätöksentekoa varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtaja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

”Kuntalaisaloitteessa todetut näkemykset yläkouluikäisten säännöllisen liikunnan harrastuksen vähenemisestä pitävät paikkaansa ja ovat selkeitä huolen aiheita kansanterveyden ja nuorten sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta.

Viitasaaren kaupungilla on käytössä lukuisia eri järjestelyjä lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseksi. Liikuntapalvelujen myöntämissä seuratoiminta-avustuksissa painotetaan lasten ja nuorten liikuntaa ja eri tahoille myönnetään kohdeavustuksia em. kohderyhmälle suunnattuihin liikuntatapahtumiin sekä ohjaajakoulutuksiin. Lisäksi Viitasaari Areenan liikuntavuorot ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille.

Oma lukunsa on peruskoulun tarjoama liikuntaopetus ja koulun liikuntahankkeet. Lukion oppilaiden uinti- ja kuntosaliharrastuksen tukeminen on osa lukion vetovoimahanketta ja toisaalta palvelua muualta saapuvien, Viitasaarella majoittuvien opiskelijoiden viihtyvyyden lisäämiseksi.

On varsin ymmärrettävää ja ajankohtaista, että liikuntaan ja urheiluun liittyvät kustannukset aiheuttavat erityisesti lapsiperheille taloudellisia rajoitteita, mikä näkyy mm. aktiiviharrastajien joukkuelajeissa. Mahdollinen nuorten vähäinen uintiharrastus johtuu eri selvitystenkin mukaan pääsääntöisesti muista kuin taloudellisista seikoista.

Uimahallin käyttömaksut ovat Viitasaarella yleisen tason mukaiset ja niitä voidaan pitää varsin kohtuullisina. Uimahallin käyttökustannukset muodostavat merkittävän kuluerän liikuntapalvelujen talouteen, minkä vuoksi palvelutason ylläpitämisessä asiakasmaksuilla on tärkeä merkitys. Uusien alennettujen maksuluokkien sijaan palvelumaksuihin kohdistuu merkittävästi korotuspainetta.”

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti todeta viitaten kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden johtajan lausuntoon, että kaupungin yläkoululaisille tarjoamaa uimahallin ja kuntosalin edullista käyttömaksua ei tulisi ottaa käyttöön.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 309 päätti esittää valtuustolle, että kaupunki ei ota käyttöön yläkoululaisille tarjottavaa uimahallin ja kuntosalin edullista käyttömaksua ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto 24.11.2025 § 99 hyväksyi kaupunginhallituksen 17.11.2025 § 309 tekemän esityksen ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

7. Kuntalaisaloite tasa-arvoisten risteysten vähentämisestä

Kuntalaisaloitepalveluun kuntalaisaloite.fi on tehty 23.10.2025 seuraavanlainen kuntalaisaloite:

”Ainakin Kurkelan alueella ja Työväentalontielle on sellaisia tasa-arvoisia risteyskohtia, joihin pitäisi laittaa kolmio.

Siinä kun itse ajelet ja yrität antaa tietä oikealta tulevalle niin $\frac{3}{4}$ ihmisistä ei uskalla tulla sieltä. Kuitenkin siihen täytyy itse aina pysähtyä ettei joudu maksumieheksi.

Ja taas kun itse lähdän esimerkiksi Tilhikujalta, niin joskus sieltä tullaan tuhatta ja sataa vasemmalta ilman aikomustakaan väistää tulevaa. Joten risteysten väistämisvelvollisuuksien selkeyttämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi nämä lukuisat tasa-arvoiset risteyskohtat pitäisi muuttaa ja laittaa niihin kolmiot.”

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa 17.11.2025 § 305 ja päätti, että kunnossapitopäällikkö tarkastelee asian Viitasaaren hallintosäännön § 41, kohta 4. mukaisesti. Tarvittaessa asia viedään elinympäristön ja asumisen lautakuntaan päätettäväksi.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta käsitteli asiaa 26.11.2025 § 67 seuraavasti:

Tasa-arvoisten ja eriarvoisten risteysten vaikutus tulee mieltä tarkkaan tapauskohtaisesti. Ratkaisun tulee aina perustua kokonaisharkintaan jossa huomioidaan kaikki tien käyttäjät. Erityisesti kevyen liikenteen liikenneturvallisuus on tärkeää, koska taajamanopeuksissa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden riskit ovat kaikista suurimmat vakaville liikenneonnettomuuksille.

Viitasaaren kaupunki on toteuttanut aloitteessa mainitulle Työväentalontielle kirkkolmiot risteäville teille. Risteysalueet korotettiin, ja kirkkolmiot asetettiin korotettujen suojateiden taakse, jonka tarkoitus on parantaa nimenomaan suojatien turvallisuutta.

Kurkelassa sijaitsevalle Savilahdentielle ja yleisesti Kurkelan alueelle on ehdotettu etuajo-oikeutta ja väistämisvelvollisuuden muuttamista kirkkolmioilla siten, että risteävien teiden käyttäjät olisivat väistämisvelvollisia kokoajakatujen käyttäjiä kohtaan (Savilahdentielle Riekonkuja, Käenkuja ja Tilhikuja).

Hallintosäännön 43§ mukaisesti pysyvän liikennemerkkin ja liikenteen ohjauslaitteen asettamisesta päättää kunnossapitopäällikkö. Asian ollessa laajempi ja periaatteellisempi, on liikennemerkkien asettaminen perusteltua käsitellä lautakunnassa.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta 26.11.2025 § 68

1. totesi Työväentalontien osalta, ettei aloite vaadi toimenpiteitä, koska kärkikolmiot on lautakunnassa vahvistettujen katusuunnitelmien mukaisesti toteutettu.
2. päätti, ettei Savilahdentielle tai yleisesti Kurkelan alueelle aseteta kärkikolmioita aloitteen mukaisesti. Lisäksi lautakunta toteaa, ettei koko kunnan alueella kokoajakaduille aseteta kärkikolmioita ilman erityisen painavia perusteita. Kärkikolmion asettaminen ei saa heikentää kadun liikenneturvallisuutta.

Perustelut:

Aloitteessa mainitut ongelmat eivät tule vähenemään kärkikolmioita lisäämällä, vaan tutkitusti ratkaisu tulisi entisestään nostamaan ajoneuvojen nopeuksia, joka pahentaisi merkittävästi nykytilannetta, joka todetaan aloitteessakin heikoksi. Tasa-arvoisten risteysten yksi tärkeimmistä perusteista on liikenneturvallisuus, erityisesti autojen ajonopeuksien hillintä.

Nopeudet kasvavat luontaisesti tilanteissa, joissa autoilijan ei tarvitse ottaa huomioon tielle risteävää liikennettä. Lisäksi aloitteessakin mainitulla Savilahdentiellä ei ole erillistä kevyenliikenteenväylää, vaan kävelijät ja pyöräilijät kulkevat tiealueella. Savilahdentielle yhdistyy lisäksi kurkelan sisäinen kevyenliikenteenväylä, joka lisää selvästi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden määrää. Alueella asuu lisäksi paljon lapsiperheitä, ollessaan omakoti- ja rivitalovaltaista aluetta. Tie on lisäksi suora ja pitkä, joka lisää riskiä ajonopeuksien kasvuun.

Kaupunginhallitus merkitsi 9.3.2026 § 53 elinympäristön ja asumisen lautakunnan käsittelyn kuntalaisaloitteen osalta tiedoksi ja päätti saattaa sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Kuntalaisaloite todettiin loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 23.3.2026 § 14 merkitä elinympäristön ja asumisen lautakunnan käsittelyn kuntalaisaloitteen osalta tiedoksi ja totesi kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Asia on loppuun käsitelty.

8. Nuorisovaltuuston aloite koulu-uinneista

Viitasaaren nuorisovaltuusto on 29.11.2025 esittänyt kokouksessaan seuraavan aloitteen:

”Viitasaaren nuorisovaltuusto on huolestunut lasten ja nuorten uimataidosta, kyvystä pelastautua ja pelastaa toinen ihminen vedestä ja nuorten yleisestä suhtautumisesta uimiseen. Viitasaarella ollaan joka kolkassa vesistön äärellä tai ainakin lähellä sellaista. Keskustassa lapset ja nuoret käyttävät aktiivisesti kaupungin ylläpitämiä uimarantoja sekä syrjäkylillä monella on lähellä jokin uimapaikka, oli se sitten järven tai kosken ranta, josta kasta utua veteen. Myös veneily ja niin kesäkuin talvi kalastuskin ovat Viitasaarella yleisiä harrastuksia, ja niissä uimataito on myös erityisen tärkeä. Kun nuoret alkavat liikkumaan vesien yhteydessä itsenäisesti ilman aikuisen valvontaa, esimerkiksi uimarannalla kaveriporukalla, tulee nuorella olla riittävä uimataito pelastautua vedestä tarpeen tullessa. Kaikilta veden varassa itsensä kannattelu ei syystä tai toisesta onnistu. Joillekin vesi on vieras elementti, mikä saattaa johtaa veden varaan joutuessa hätäntymiseen. Tämä voi johtua esimerkiksi pitkästä välimatkasta kotoa mielekkäille uimarannoille tai perheen heikosta taloudellisesta tilanteesta, jonka vuoksi uimahallissa aktiivinen uiminen ei ole vaihtoehto. Koulu-

uintien tarkoituksena on taata kaikille tasavertaisesti edellä mainituista tekijöistä riippumatta riittävä uimataito, mutta tämä ei kuitenkaan tilastojen mukaan toteudu. Vuonna 2022 suoritettun uimataitotutkimuksen 1 tulokset osoittavat, että Suomen kuudesluokkalaisista noin 45 % ei osaa uida riittäväksi katsottua 200 metriä, josta 50 metriä tulisi uida selkää.

Olemme pohtineet vaihtoehtona etenkin yläkouluikäisten kohdalla myös uimakerhojen järjestämistä. Tulimme siihen tulokseen, etteivät uimakerhot ole tasapuolinen ratkaisu kaikille nuorille. Keskustasta kaukana asuvat eivät välttämättä saa kyytiä, eivätkä jotkut koe yhteistä uimista mielekkääksi esimerkiksi ulkonäkö paineiden tai muiden sosiaalisten syiden vuoksi. Muutoinkin tämänkaltainen kerho houkuttelisi lähinnä jo valmiiksi uimisesta innostuneita ja uimataitoisia nuoria, jotka eivät ole se ryhmä, jota huolestamme. On toki tärkeää, että heille on mieleisiä harrastuksia, mutta tärkeämpää mielestämme on taata kaikille riittävä uimataito omasta kiinnostuksesta riippumatta. Jos käy niin, että joutuu yllättäen veden varaan vaikkapa veneretkellä ja omaa riittävät taidot pelastautua, on varmaan valmis antamaan anteeksi pakollisen koulu-uinnin.

Ehdotamme seuraavia asioita:

- Vähintään kuusi uintikertaa jokaisella vuosiluokalla kolmannesta luokasta ylöspäin. Näihin kertoihin tulisi sisältyä uinnin näyttö ja isommilla oppilailla vesipelastusta. Vuoden 2000 uimataitotutkimuksen 2 mukaan uimataito kehittyy lapsilla erityisesti noin 8-11 vuoden iässä. Uintia kannattaa lisätä alakoulun puolelle siksi, että lasten osallistumisinto on silloin yleensä yläkoulua korkeampi.
- Vesipelastuksen lisääminen opetussisältöön viidesluokkalaisista eteenpäin. Nyt pelastustaitoja harjoitellaan 7.-9.-luokilla uimahallissa sekä avovesipelastusta vaatteet päällä opetetaan kasiluokkalaisille Hiekan uimalan rannalla. Toivomme vesipelastuksen opetusta jo nuoremasta iästä lähtien, jotta lapset varmasti saavuttavat riittävät taidot. Avovesipelastuksen opetus voitaisiin toteuttaa yhteistyössä Viitasaaren järvipelastajat ry:n kanssa.
- Pakolliset uimataidon näytöt kaikille vuosiluokille kolmannesta luokasta ylöspäin. Tällä takaamme sen, että myös muualta muuttaneidenkin uimataidosta päästään kartalle. Uimanäytöt olisi tarkoitus toteuttaa lähtökohtaisesti ryhmässä uimaopetuksen yhteydessä ja tarvittaessa yksittäin, jos oppilas ei perustellusta syystä voi osallistua yhteiseen opetukseen. Tämä on nyt jo käytössä ainakin yläkoululaisilla, mutta toivomme vuosittaisia näyttöjä myös alakoulun puolelle. Ryhmässä näytöt voivat olla joillekin stressaavia, mutta jos ne aloitetaan jo pienestä pitäen, on tilanteeseen jo tottunut eikä se tunnu niin ylitsepäsemättömältä. Tarkoituksena ei myöskään ole laittaa ekaluokkalaisia uimaan kilometriä, vaan varmistaa vain kaikilla olevan ikätasonsa mukainen uimataito.
- Ilmainen uinti alle 6-vuotiaille uimahalli Simmarissa. Tämä tukisi lasten tottumista veteen, ja olisi suuri helpotus vähävaraisille perheille.
- Vaadimme myös harkitsemaan uudelleen päätöstä kuntalaisaloitteesta "Yläkoululaisille kannustavan edullinen uimahallin/kuntosalin käyttö". Nuorisovaltuuston mielestä nuorten liikuntamahdollisuudet eivät saa olla rahasta kiinni. Edullinen uimahallin käyttö innostaisi myös useampia uimaan vapaa-ajalla, vahvistaen näin uimataitoa ja asenteita myös koulu-uinteja kohtaan.

Ymmärrämme, että uimaopetus vaatii resursseja: uimahallin käyttö maksaa, kyläkouluilta kyydit maksavat, mahdollinen yhteistyökuvio

Järvipelastajien kanssa vaatii selvittelyä. Ymmärrämme myös, että kaupungin taloustilanne on vaikea, mutta tämä on tärkeä asia!

Lähteet ja viittaukset:

1. (https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf)
2. (<https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/Uimataitotutkimus-2000.pdf>)

Nosto:

"Kuudesluokkalaisista 55 % ilmoitti osaavansa uida vähintään 200 metriä, josta 50 metriä selällään. Taidoissa oli eroja sukupuolten välillä, sillä 60 % pojista, 51 % tytöistä ja 40 % muunsukupuolisista ilmoitti täyttävänsä uimataitokriteerin. Kuudesluokkalaisista uimataidottomia oli sukupuolesta riippuen 2 - 5 %. Edelliseen vuonna 2016 toteutettuun tutkimukseen verrattuna uimataitoisten määrä on laskenut selvästi, sillä vuoden 2016 tasosta (76 %) pojilla lasku on ollut 16 ja tytöillä 25 prosenttiyksikköä. Muunsukupuolisten osalta aikaisempaa tietoa ei ole saatavilla. (Tämä siis 2022)"

3. Aloite "Yläkoululaisille kannustavan edullinen uimahallin/kuntosalin käyttö"
<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/44440>

Kaupunginhallitus päätti 2.2.2026 § 27 siirtää asian käsittelyn sivistys- ja hyvinvointi lautakunnan käsittelyyn.

Asia on keskeneräinen.

9. Nuorisovaltuuston aloite hajusteiden käytöstä koulussa

Viitasaaren nuorisovaltuusto on esittänyt kokouksessaan 29.11.2025 seuraavan aloitteen:

”Haapaniemen koulussa yläkoululaisten osalta on vuosien saatossa käyty paljon keskustelua hajusteiden käytöstä. Keskustelu on pyörinyt enimmäkseen hajusteiden liiallisen käytön ympärillä, mutta ei ole määritelty, paljonko on liikaa. Koulussa on paljon hajusteherkkiä, joiden arkeen tuoksut vaikuttavat hyvin konkreettisella tasolla. Joku saattaa saada migreenin, toisella keuhkot menevä ahtaalle astman vuoksi. Nuorisovaltuustolla on tiedossa tapauksia, joissa hajusteiden aiheuttamat terveysongelmat ovat johtaneet useisiin poissaoloihin koulusta. Ymmärrämme myös, että hajusteiden käyttö on joillekin nuorille itseilmaisuus keino, mutta täytyy löytyä jokin muu vaihtoehto, joka ei vaaranna toisten terveyttä. Itsemääräämisoikeuteen ei voi vedota, jos se vaikuttaa jatkuvasti kanssaoppilaiden hyvinvointiin. Nuorisovaltuuston mielestä koulun täytyy tehdä tehokkaampia toimia, jotta kaikilla olisi tasavertainen mahdollisuus hyvinvoivaan kouluarkeen.

Viitasaaren nuorisovaltuusto vaatii seuraavia asioita:

- Muutos Haapaniemen koulun järjestyssääntöihin niin, että toisia haittaavasta hajusteiden käytöstä voidaan poistaa opiskelija luokkatilasta ja tarpeelliseksi nähdyssä tilanteessa lähettää kotiin. Myös kasvatustiedon keskustelu ja jälki-istunto voisivat olla toimivia keinoja.
- Lisää keskustelua esimerkiksi terveystiedon tunneille hajusteherkkyydestä sekä ihan perushygieniasta sen vuoksi, että jotkut perustelevat hajusteidensa käyttöä sillä, että muuten haisisivat hielle. Toivomme sellaista keskustelua, jossa ei syyllistetä heti hajusteita käyttäviä, vaan lähestytään asiaa niin, että se saa oppilaat miettimään, kuinka tarpeellista niitä on lopulta käyttää.”

Kaupunginhallitus päätti 2.2.2026 § 28 siirtää asian käsittelyn sivistys- ja hyvinvointi lautakunnan käsittelyyn.

Asia on keskeneräinen.